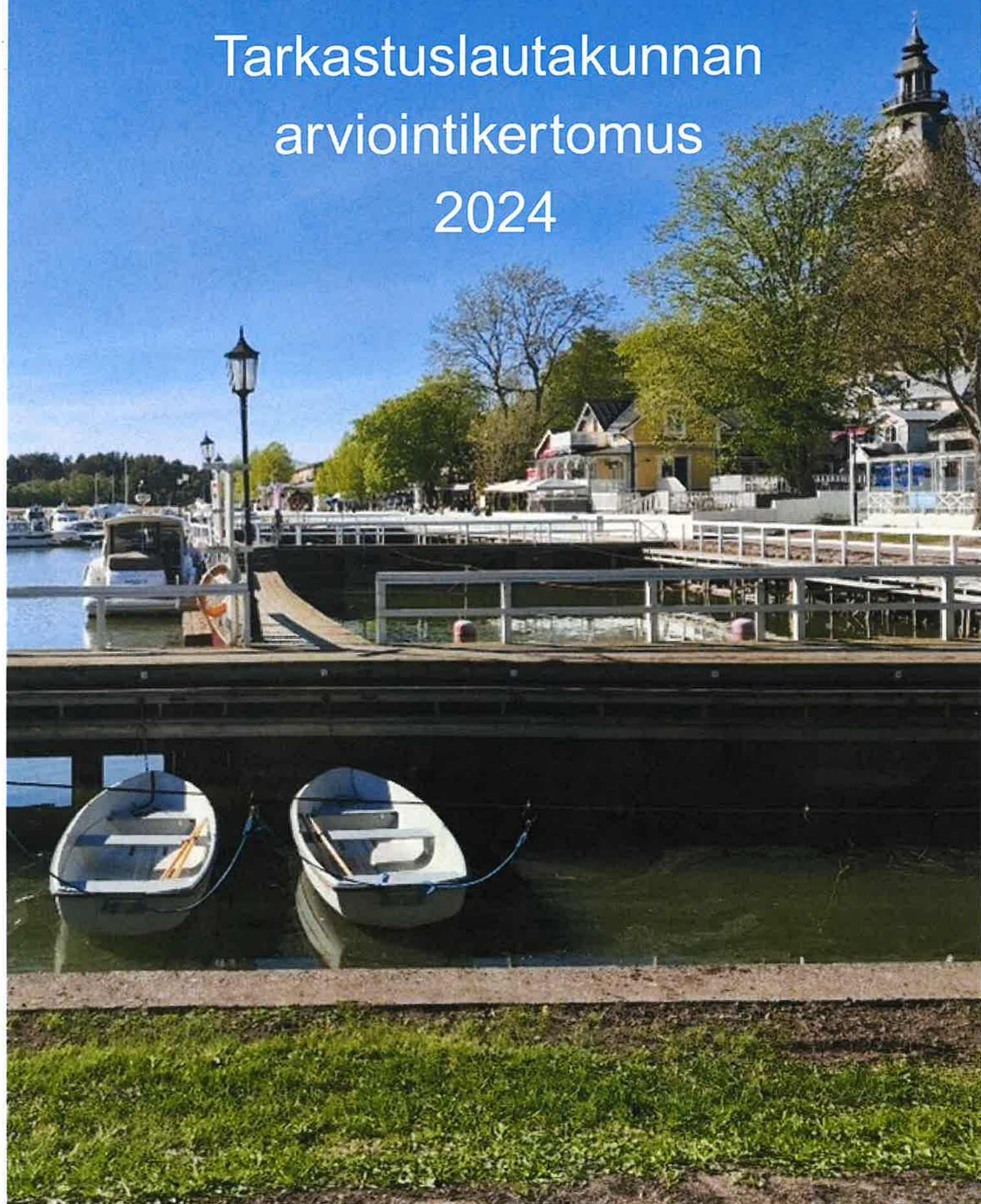

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2024

SISÄLLYSLUETTELO

1. Puheenjohtajan katsaus	2
2. Tarkastuslautakunnan tehtävät, kokoonpano ja työskentely	4
3. Edellisten vuosien arviointikertomuksen pohjalta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	6
3.1. Kaupunkistrategia 2026	7
3.2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi	10
3.3 Valtuusto- ja kuntalaisaloitteet	11
3.4. Työllisyys	12
3.5. Kaupunkikonsernille asetettujen tavoitteiden toteutumisen arviointi	13
4. Hallintopalvelut	15
4.1. Tietohallinto	16
4.2. Henkilöstöasiat	17
5. Sivistyspalvelut	23
5.1. Sivistystoimen hallinto	24
5.2. Varhaiskasvatus	25
5.3. Perusopetus	25
5.4. Lukiokoulutus	25
5.5. Oppilaan tukipalvelut	26
5.6. Opistot	26
6. Hyvinvointipalvelut	27
6.1. Kulttuuritoimi	27
6.2. Liikuntapalvelut	28
6.3. Nuorisopalvelut	28
7. Tekniset palvelut	29
7.1. Ympäristöohjelma ja HINKU-hanke ja muut hankkeet	29
7.2. Maankäyttö ja kaavoitus	31
7.3. Joukkoliikenne	33
8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	33
9. Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle	35

Kansikuva: Pekka Leinonen

1. Puheenjohtajan katsaus

Vuosi 2024 oli Naantalın kaupungille taloudellisesti menestyksekkäs, vaikka Suomen talouden taantuma ja heikko talouskasvu jatkuivat. Varovaisista tulolennusteista huolimatta tilikauden tulos ylitti 12 miljoonaa euroa, mikä johtui toimintatuottojen ylityksestä, sote-häntien verotulotilityksistä, korkeista verotuloista ja valtionosuuksista. Tämä erinomainen tulos mahdollisti varautumisen tuleviin vuosiin, jolloin tulojen odotetaan laskevan merkittävästi. Vapaaehtoiset varaukset palveluverkkouudistukseen mahdollistivat tilikauden tuloksen jäämisen 0,75 miljoonaan euroon.

Vuonna 2024 investointien määrä oli 16,8 miljoonaa euroa, ja ne pystyttiin rahoittamaan lähes kokonaan tulorahoituksella. Vuoden lopussa Naantali oli edelleen velaton.

Kaupungin konserniyhtiöiden investoinnit olivat merkittäviä. Liiketoiminnan kasvattamismahdollisuudet vaativat toiminnallisia muutoksia, joiden rahoittamiseen otettiin velkaa. Vuonna 2024 kiinnitettiin erityistä huomiota velan määrään, rahoitusjärjestelyihin ja investointeihin. Epävakauden jatkuessa riskienhallinnan merkitys korostui, ja konsernin tytäryhtiöiden taloudellista tilaa seurattiin tarkasti.

Kaupungin strategiset tavoitteet vuodelle 2024 toteutuivat hyvin. Uusi strategia luotiin vuonna 2022, ja tarkastuslautakunta seuraa tavoitteiden toteutumista vuosittain.

Olemme tyytyväisiä siihen, että kaupunkikonsernin riskienhallintaan on kiinnitetty erityistä huomiota. Vuoden 2024 lautakuntien ja viranhaltijoiden kuulemisissa keskustelimme mittareiden kehittämisestä ja näimme niissä selvää edistystä. Uudistettujen mittareiden avulla pystymme paremmin seuraamaan valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Varovainen talouden suunnittelu varmisti hyvän tilikauden tuloksen ja auttoi pysymään investointien ja käyttötalouden kulujen suhteen asetetuissa raameissa.

Vuosi 2024 oli toinen vuosi ilman hyvinvointialueelle siirtyneitä toimintoja, kuten sosiaali- ja terveystoimea sekä pelastustoimea. Naantalın talouden koko pieneni merkittävästi, mikä näkyi tarkastettavassa kokonaisuudessa. Tytäryhtiöiden merkitys kokonaisuudelle kasvoi. Kunnallisveroprosentista poistui 12,64 % ja yhteisöverosta siirtyi kolmasosa kuntien jako-osuudesta hyvinvointialueille.

Vuoden 2024 tarkastuksessa keskityttiin konsernin tytäryhtiöihin, sivistystoimeen ja teknisiin palveluihin. Kuulemisiin kutsuttiin yhtiöiden toimitusjohtajat

ja toimialajohtajat lautakunnan puheenjohtajineen. Tarkastuslautakunta kiittää viranhaltijoita, toimitusjohtajia ja lautakuntien puheenjohtajia selkeistä vastauksista ennakkoon esitettyihin kysymyksiin, kattavista katsauksista ja avoimesta keskustelusta. Lautakunta on pyrkinyt kehittämään talouden ja toiminnan seurantaan hyvässä yhteistyössä kuultavien kanssa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on tavoitteiden toteutumisen seurannan lisäksi arvioida toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Lautakunta voi ja sen tulisi kiinnittää huomiota toiminnan ja toimintatapojen tarkoituksenmukaisuuteen. Tässä tarkastuksessa arviointi tehdään lautakunnan itsensä asettamien kriteerien perusteella, jotka tuodaan ilmi tarkastuskertomuksessa. Lautakunta näkee tarpeen kehittää yhteistyötä ja toimintamalleja tarkastettavien tahojen kanssa, jotta tarkastuskertomuksen arvoa voidaan lisätä. Tavoitteena on luoda arvoa kuntalaisille, tarjota vastinetta rahalle ja käyttää julkisia varoja viisaasti. Naantali ei ole tässä suhteessa kovin pielessä, ja tärkeintä on arvioinnin tulosten näkyväksi tekeminen.

Sopeutuminen uuteen kuntakokoon on jo käynnistynyt. Luottamushenkilöorganisaation uudistuksesta on tehty päätös ja viranhaltijaorganisaation sopeuttaminen on aloitettu.

Pienentyneessä toimintaympäristössä tulee pyrkiä tuottamaan tehokasta toimintaa ja palveluja, jotta vältytään veronkorotuksilta. Talouden sopeuttamista tulee jatkaa muun muassa palveluverkkouudistuksen myötä vapautuvien tilojen osalta, jotta käyttötalouden menoja saadaan laskettua. Operatiivisen toiminnan kehittämistä voidaan tehdä jo ennen organisaation muuttamista. Tarkastuslautakunta kannustaa edelleen kaupungin johtoa määrittelemään toiminnan kehityskohteiden jalkauttamiseksi ryhmiä ja henkilöitä ohjaavia tavoitteita ja mittareita. Mielekäs ja tuottava toiminta on parhaimmillaan jatkuvaa yhdessä tekemistä.

Heikki Karlsson
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan tehtävät, kokoonpano ja työskentely

Kuntalain 121§:ssä säädetään tarkemmin tarkastuslautakunnan tehtävistä. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle vuosittain arviointikertomuksen, jossa esitetään tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2024

- Heikki Karlsson, puheenjohtaja
- Minna Eura, jäsen
- Seija Lehtonen, jäsen
- Pekka Leinonen, jäsen
- Riku Luoto, jäsen
- Merituuli Mattila, jäsen
- Kimmo Mäntysalo, jäsen
- Pia Puhakka, jäsen
- Annika Rintamäki, varapuheenjohtaja

kuva Heli-Maarit Makkonen

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimi hallinnon asiantuntija Heli-Maarit Makkonen.

Lautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa. Tarkastuslautakunnan kokouksissa oli paikalla tarkastuslautakunnan varajäsenistä Lauri Laine, Pekka Spets ja Riitta Alho kukin kahdessa kokouksessa sekä Antti Jyväkorpi ja Kaija Saarni yhdessä kokouksessa.

Arviointityön tueksi tarkastuslautakunta lähetti toimialoille tilikauden 2024 päättymisen jälkeen arviointilomakkeen, jossa toimialajohtaja antoi perustiedot toiminnan ja talouden toteutumisesta sekä muita toiminnan kannalta olennaisia tietoja.

Tarkastuslautakunta laati itselleen arviointisuunnitelman ja tutustui arviointivuoden esityslistoihin, pöytäkirjoihin, taloussuunnitelmaan, toiminnan ja talouden raportteihin, tilinpäätöskirjaan, tilintarkastusraportteihin, tilintarkastuskertomukseen, henkilöstökertomukseen ja Naantalin kaupunkistrategiaan 2026.

Tarkastuslautakunnalla on tapana kutsua kokouksiin toimialajohtajan lisäksi lautakuntien puheenjohtajat. Lautakunta kuuli arviointikertomuksen valmisteluun liittyen seuraavia viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä:

Aika:	Paikalla, aihe:
27.8.2024	Talousjohtaja Heli Lähteenmäki, talouden ajankohtaiset asiat
24.9.2024	Kaupunginjohtaja Laura Leppänen, ajankohtaiskatsaus
17.10.2024	Kaupunginlakimies Turo Järvinen, vaalien järjestäminen Naantalin kaupungissa Naantalin Energia Oy ja Naantalin Satama Oy toimitusjohtaja Pasi Haarala, ajankohtaiskatsaukset
12.11.2024	Henkilöstöpäällikkö Irmeli Niittymäki, henkilöstökatsaus Naantalin Vuokratalot Oy toimitusjohtaja Jouni Ottosson, ajankohtaiskatsaus
25.2.2025	Tekninen johtaja Reima Ojala, teknisten palveluiden tilinpäätöskatsaus
18.3.2025	Sivistysjohtaja Kimmo Kuusimäki, koulutuslautakunnan puheenjohtaja Juha Takanen ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtaja Sami Rantanen, toimialan tilinpäätöskatsaus Henkilöstöpäällikkö Irmeli Niittymäki katsaus Kunta10 henkilöstökyselyn tuloksiin
10.4.2025	Kaupunginjohtaja Laura Leppänen ja talousjohtaja Heli Lähteenmäki tilinpäätöskatsaukset

Naantalin kaupunginvaltuusto on valinnut kaudelle 2022–2025 kaupungin tilintarkastusyhteisöksi BDO Auditor Oy:n. Vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Piia-Tuulia Rauhala. Tilintarkastajalla on oikeus osallistua tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tilintarkastaja Piia Tuulia Rauhala esitteli kokouksessa 27.8.2024 tilintarkastajan tarkastussuunnitelman 2023–2025 sekä vuoden 2025 kokouksissa tilintarkastajan väliraportin 18.3.2024 ja tilintarkastajien loppuraportin 13.5.2025. Tilintarkastaja osallistui vuoden 2024 aikana 6 tarkastuslautakunnan kokoukseen ja 2 kokoukseen vuonna 2025 arvioitaessa vuotta 2024.

3. Edellisten vuosien arviointikertomuksen pohjalta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kaupunginhallitus käsitteli 7.10.2024 kokouksessaan arviointikertomukseen annettuja selvityksiä ja antoi ne tiedoksi valtuustolle 11.11.2024 kokouksessa. Tarkastuslautakunta esitti arviointikertomuksessaan, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä suosituksista vastaukset kaupunginhallitukselta 31.10.2024 mennessä. Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen vastaukset tulee toimittaa tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle, joten valtuusto on toiminut tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti.

Vuoden 2024 määrärahojen sitovuustaso valtuustoon nähden on käyttötaloudessa ollut toimielintaso ja hallintopalveluissa toimialan taso. Investoinneissa sitovuus on edelleen hankekohtainen. Käsittelemättömät määrärahayhtymäliiketykset esitetään hyväksyttäväksi tilinpäätöksen osana.

Tarkastuslautakunta esitti kertomuksessaan, että kaupunginhallitus ottaisi pysyväksi käytännöksi, että toimialojen vastaukset tarkastuskertomuksen huomioihin käsiteltäisiin myös lautakunnissa. Vuoden 2023 tarkastuskertomus ja huomiot käsiteltiin eri lautakunnissa.

Tarkastuslautakunta suositti, että lautakunnat pitäisivät kirjaa toteuttamiskelpoisista aloitteista, jotta sellaiset aloitteet käsiteltäisiin talousarviossa. Kaupunginhallituksen vastauksessa todettiin, että aloitteita ei systemaattisesti seurata sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun. Aloitteiden valmistelijalle ja vastuutoimialalle jää vastuu edistää aloitetta talousarvion ja –suunnitelman laadintavaiheessa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että aloitteiden systemaattinen seuranta parantaisi valtuuston sekä kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia sekä osallistamista talousarvion ja –suunnitelman laadintaan.

Tarkastuslautakunta kannustaa edistämään aloitteiden käsittelyn läpinäkyvyyttä. Seuranta ja läpinäkyvyyttä parantaisi, mikäli valtuusto- ja kuntalaisaloitteiden koonnin yhteydessä olisi myös tiivistelmä kaupungin vastauksesta, joka olisi pöytäkirjan liitteenä.

Kuva Pekka Leinonen

3.1. Kaupunkistrategia 2026

Kaupunkistrategia 2026 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 29.8.2022.

Kaupungin strategiset tavoitteet vuodelle 2024 raportoitiin toteutuneen melko hyvin. Lisäksi tulosalueet ovat toimintakertomuksissaan arvioineet strategiasta johdettujen tulosaluekohtaisten tavoitteiden toteutumista.

Maltillisen kasvun strategiatavoitteen toteuttamiseksi kaupunki on tehnyt edunvalvontaa henkilöjunaliikenteen mahdollistamiseksi Turku-Naantali-välillä sekä E-18-tien parantaminen nelikaistaiseksi. Asukasluku ei aivan kasvanut tavoitteen mukaisesti eikä tonttimyyntitavoitteisiin ihan päästy. Uudet asuinalueet ovat houkuttelleet lisää asukkaita, mikä on edistänyt kaupungin kasvua ja elinvoimaisuutta. Lisäksi palveluverkkoa on kehitetty vastaamaan kasvaneen väestön tarpeita, mikä on parantanut asukkaiden elämänlaatua.

Strategiatavoitetta elinvoiman ja työllisyyden lisäämisestä toteutettiin sekä osana TE-palveluiden uudistusta liittymällä Turun työllisyysalueeseen. Raisen kaupungin kanssa tehtiin yhteistyösopimus lähipalvelujen tuottamisesta.

Yritysyhteistyöhön kehittämiseksi kuvattiin yritysten palveluprosessi ylätasolla ja aloitettiin kehittämistoimenpiteet. Rasekon kanssa suunniteltu hanke ei toteutunut vuonna 2024. Tavastin Kilta ja Valborg kilpailutettiin ja kaupunki solmi pitkäaikaiset vuokrasopimukset.

Varsinais-Suomen maakuntaennusteessa Naantali sijoittui toiselle sijalle sekä yritysyhteistyössä että kunnan ja yritysten välisessä yhteistyössä. Kaavoituksen avulla myös pyrittiin edistämään erilaisten yritysten sijoittumista Naantaliin. Elinkeinojen kehittämisessä haasteena on kilpailu muiden kaupunkien kanssa. Naantalissa on jatkuvasti innovoitava ja tarjottava houkuttelevia etuja yrityksille, jotta se pysyy kilpailukykyisenä ja vetovoimaisena sijoittumispaikkana.

Kaupunki teki myös edunvalvontaa Varhan palveluverkkopäätöksiin suhteen ja säilytti näin sote-pisteen Velkuan koululla.

Nesteen alueelta hankittiin 21 hehtaaria maata yritystonttitarkoitukseen. Työpaikkaomavaraisuus on toimenpiteistä huolimatta laskenut Naantalissa 2,4 %-yksikköä.

Palveluiden osalta strategiassa tavoitellaan kestävän palvelutuotannon monituottajuusmallia. Monituottajuusmalli on mahdollistanut palveluiden tuottamisen joustavasti ja kustannustehokkaasti, mikä on parantanut palveluiden saatavuutta ja laatua. Kestävä palvelutuotannon monituottajuusmalli vaatii edelleen kehittämistä. Monituottajuuden koordinoiminen ja yhteensovittaminen ovat haastavia, ja kaupungin on jatkuvasti tarkasteltava ja optimoitava toimintamallejaan. Vuonna 2024 laadittiin uusi seudullinen yhteistointasopimus kotoutumispalveluille. HYTE-kerroin laski edellisestä vuodesta, sillä muiden kuntien tulokset paranivat enemmän kuin Naantalissa vaikka Naantalissakin kehitys oli positiivista.

Ostopalvelujen valvontaa sekä hankinta- ja tilaajaosaamista kasvatettiin koulutuksilla sekä yleisten hankintasopimusten ehtojen lisäämisellä. Kilpailutusjärjestelmässä on myös otettu käyttöön sopimushallintamoduuli. Kaupungin sisäisistä palveluista on tehty selvitystöitä sekä IT-palvelut ulkoistettiin 1.6.2024 alkaen. Myös viranhaltijaorganisaatioon tehtiin uudistus. Kaupunki on luopunut mahdollisuuksien mukaan vapautuneista tiloista.

Perheystävällisyyden strategiatavoitteena oli, että opetuksen ja varhaiskasvatuksen tilat ja resursointi vastaavat asiakkaiden tarpeisiin sekä opetuksen ja varhaiskasvatuksen vetovoima on lisääntynyt. Perheystävällisyyden osalta

opetuksen ja varhaiskasvatuksen tiloja on parannettu huomattavasti. Uudet ja modernisoidut tilat tarjoavat lapsille turvallisen ja virikkeellisen oppimisympäristön. Lisäksi resursointia on lisätty, mikä mahdollistaa laadukkaiden opetus- ja kasvatuspalveluiden tarjoamisen. Erityisen tuen oppilaiden opetusta on järjestetty enemmän Naantalissa eli ostopalvelut toisilta koulutuksenjärjestäjiltä ovat vähentyneet. Oppimisen tuen konsultaatio on uusi työmuoto, joka tehdään kaupungin sisällä omien työntekijöiden toimesta. Se auttaa suunnittelemaan oikeanlaista tukea oppilaille. Kaupungissa on siis kehitetty vaativan erityisen tuen palveluja sekä henkilöstön osaamista. Koulunkäynnin ohjaajien vakituiset vakanssit olivat täytettyjä ja sijaisuuksien täyttöaste oli tammi-marraskuun ajalta 88,63 %.

Kalevanniemen kampuksen rakennustyöt ovat edenneet aikataulussa ja Ry-mättylän perhetalon peruskorjaus valmistui. Palveluverkon II-vaiheen suunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 4.3.2024.

Opetuksen resursoinnin vastaaminen asiakastarpeita ja opetuksen vetovoiman lisääntyminen oli strategiatavoitteena. Siihen liittyen tarkastuslautakunta arvioi, että tavoitetta ei edistetty 13.5.2024 hallituksen tekemällä päätöksellä, jolla evättiin virkamiesten valmistelema ja koulutuslautakunnan puoltama 65 000 euron lisämäärärahan Maijamäen ja Suopellon yläkouluille lisäresurssia varten syksyille 2024.

Tarkastuslautakunta suosittelee arviomaan päätösten vaikutukset strategiisiin tavoitteisiin, työhyvinvointiin sekä kaupunkilaisten hyvinvointiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden strategiatavoitteina oli, että Naantalissa on luotu pohja elinikäiselle liikunnan ja kulttuurin harrastamiselle ja että panostukset kulttuuriin ja vapaa-aikaan ovat parantaneet naantalilaisten hyvinvointia. Mittarit toteutuivat hyvin. Vaikuttamiselimillä on toimintasäännöt ja osallistavan budjetoinnin äänestys järjestettiin ja toteutumisesta on viestitty. Liikuntahallin urakoitsija on myös valittu. Mittarit eivät kuitenkaan kerro erityisen hyvin itse strategiatavoitteen toteutumisesta. Naantalissa on kuitenkin panostettu enemmän kulttuuriin ja vapaa-ajan toimintaan, mitä mittarit antavat ymmärtää. Panostus monipuolisiin kulttuuritapahtumiin ja liikuntamahdollisuuksiin parantaa naantalilaisten hyvinvointia ja lisää yhteisöllisyyttä ja elämänlaatua. Hyvinvoinnin ja terveyden osalta kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tarjonta tulee varmistaa myös tulevaisuudessa. Tämä vaatii investointeja ja innovatiivisia ratkaisuja, jotta palvelut ovat saavutettavissa kaikille naantalilaisille.

Elinvoimaisen saaristoasumisen ja vetovoimaisen saaristomatkailun strategiatavoitteiden toteutumisessa kuvataan Naantalin Matkailu Oy:n uudenleenuorganisointia sekä Visit Turku Archipelagon yhteistyön käynnistämistä, jotka ovat edenneet suunnitellusti. Muurila-Hellemaan asemakaavan toteut-

tamista on myös edistetty. Saaristokaupungin vetovoiman kehittäminen vaatii kuitenkin jatkuvaa panostusta. Esimerkiksi lasten määrä on kasvanut Luonnonmaalla, mutta vähentynyt Rymättylässä. Elinvoimaisen saaristoasumisen strategiatavoite ei ole siis toteutunut tasaisesti.

Tarkastuslautakunta suosittelee kaupunkia arvioimaan toimenpiteiden tehokkuutta ja kohdentumista, jotta elinvoimaisen saaristoasumisen strategia toteutuisi kaupungin jokaisessa osassa.

Arviointikertomuksen liitteenä 1 on tarkastuslautakunnan arviointi strategisten tavoitteiden toteutumisesta esitettynä ”liikennevalo” -värikoodein.

3.2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tilikauden tulos on 5,3 miljoonaa euroa, mikä ylittää talousarvion 3,4 miljoonalla eurolla. Tilinpäätöksestä ei tehty vapaaehtoisia varauksia. Toimintatuotot ylittyivät 1,6 miljoonaa euroa. Isoin ylitys (1,0 milj. euroa) tuli maankäyttömaksuista, joita ei ollut budjetoitu vielä vuodelle 2024. Myös avustuksia ja vuokratuottoja tuli enemmän, mitä oli budjetoitu.

Toimintamenot alittuivat 0,6 miljoonaa euroa, ollen kuitenkin 0,9 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Toimintamenoja alensi pienemmät henkilöstösivukulut ja aineiden sekä tarvikkeiden ostojen väheneminen.

Verotulot toteutuivat 1,2milj. euroa talousarviota suurempina. Ylitys johtui pääosin suuremmasta yhteisöveron määrästä. Kunnallisveroprosentti oli 6,36 %.

Verotulojen toteumavertailu

TILIVUOSI	2022	tot. 2023	TA2024	tot 2024	erotus TA/TP24
Verolaji					
Kunnallisvero	84 773	37 322	34 126	34 907	782
Muutos % edv	6,8	-56,2	-8,6	-7,1	
Yhteisövero	13 743	8 316	4 978	6 440	1 462
Muutos % edv	-1,5	-51,3	-40,1	-37,7	
Kiinteistövero	7 418	7 658	8 554	7 521	-1 032
Muutos % edv	6,8	8,0	11,7	-1,6	
VEROTULOSSI KIRJATTAVA	105 935	51 874	47 658	48 823	1 211
Muutos %	5,7	-51,0	-8,1	-6,4	

Investointimenot olivat alkuperäisessä talousarviossa 16,7 miljoonaa euroa. Lisämäärärahojen kanssa investointien kokonaissumma oli 19,9 miljoonaa euroa ja rahoituslaskelman mukainen toteutuma on 16,8 miljoonaa euroa.

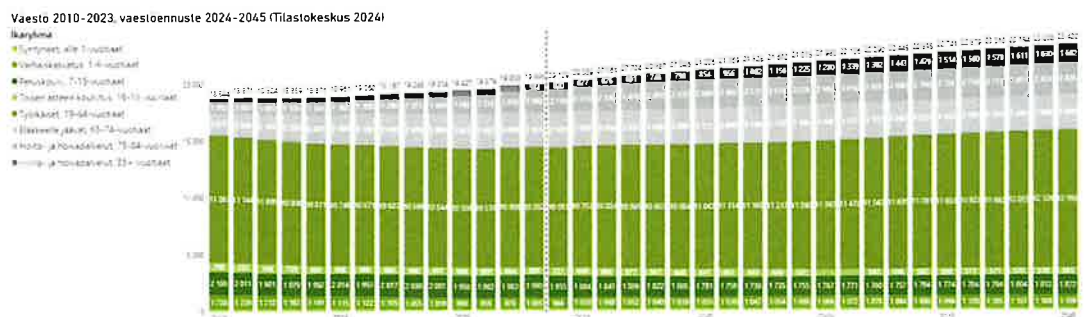
Kaupungin asukaskohtainen velkamäärä 31.12.2024 on nolla euroa. Kaupunki oli velaton koko vuoden 2024. Kaupunkikonsernissa velkaa per asukas on kuitenkin 3 505 euroa, mikä on yli kuntien vuoden 2023 keskiarvon.

Vuonna 2024 toteutettiin poistoja suunnitelman mukaisesti 191 652,96 euroa. Näiden lisäksi tehdään lisäpoisto 32 121,22 euroa taseeseen kirjatusta vanhojen hankkeiden suunnittelukustannuksista, koska hankkeet eivät koskaan toteutuneet. Lisäksi tehtiin kertapoistoja kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä 1 076 273 eurolla.

Kaupunkistrategiassa tavoiteltu maltillinen väestönlisäys toteutui melko hyvin vuonna 2024, kun väkiluku kasvoi 109 henkilöllä. Kasvua oli 34 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2023. Naantalissa oli vuoden 2024 lopussa 20 108 asukasta. Naantalien positiivinen väestönkehitys edellyttää tulevaisuudessa kin muuttovoittoa, koska luonnollinen väestömuutos on alentaa kaupungin asukasmäärää. Vuonna 2023 Naantalissa kuoli 61 henkilöä enemmän kuin mikä oli syntyneiden määrä.

Tilastokeskuksen väestöennuste 2024–2045:

Asukasluvun kehitys ja ennuste

kuntalaisaloitteisiin on ollut 6 kuukautta. Vuonna 2023 tehtyihin kuntalaisaloitteisiin keskimääräinen vastausaika on ollut 7 kuukautta.

3.4. Työllisyys

Naantalin työvoima oli joulukuun lopussa 9 290, joista työttömänä oli 787 henkilöä, eli 8,5 % (näistä lomautettuja 98 henkilöä). Työttömänä oli marraskuussa 723 henkilöä, eli 7,8 % (näistä lomautettuja 74 henkilöä).

Sekä Naantalissa että koko Varsinais-Suomessa työttömyysaste on vuonna 2024 ollut korkeampaa kuin aiempina vuosina.

Työttömien määrä (ja työllisyysaste) ilmoitetaan yleensä niin, että työttömiksi luetaan vain ne työttömät työnhakijat, jotka eivät tarkasteluhetkellä ole työllistymistä edistävässä palvelussa. Tällöin puhutaan suppeasta työttömyydestä. Silloin, kun työttömiksi luetaan sekä palveluiden ulkopuolella olevat että palveluissa olevat työttömät, puhutaan laajasta työttömyydestä.

Samoin kuin suppea työttömyys, myös laajan työttömyyden määritelmän mukainen työttömyysaste on Naantalissa selvästi alhaisempi kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin. Ero maakunnan ja Naantalin välillä on kuitenkin laajassa työttömyydessä suurempi kuin suppeassa.

Vuonna 2024 pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut huomattavasti. Pitkäaikaistyöttömyyden kehityksen trendit ovat Naantalissa ja koko maakunnassa hyvin saman suuntaisia.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden piiriin kuuluvat ne työttömät, joille on maksettu työmarkkinatukea vähintään 300 päivää, eivätkä osallistu yhteenkään työllistymistä edistävään palveluun. Kunta maksaa näiden henkilöiden työmarkkinatuesta 50 % (300-999 päivää työmarkkinatukea saaneet) tai 70 % (vähintään 1000 päivää työmarkkinatukea saaneet). Kuntaosuuden piirissä olevien henkilöiden määrä on ollut kasvussa. Etenkin vuoden 2024 kesän jälkeen henkilöiden määrä on ollut aiempaan verrattuna korkea. Naantalin kuntaosuuden piirissä olevien henkilöiden kuukausikohtainen keskiarvo vuosittain: 2022: 110 hlö, 2023: 96 hlö ja 2024: 113 hlö.

Eduskunta hyväksyi keväällä 2023 lakipaketin julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä. Vastuu työnhakijoille ja yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirrettiin valtiolta pääosin kuntien vastuulle 1.1.2025. Naantali kuuluu 1.1.2025 alkaen Turun työllisyysalueeseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2024 kokouksessaan sopimuksen kuntalain 54 §:n mukaisesta viranomastehtävän hoidosta, jolla sovittiin mm. lähipalvelujen tuottamisesta työllisyysalueella. Lähipalvelut Naantalin kaupungin asukkaille tuottaa Raision kaupunki. Samassa kokouksessa muutettiin työllisyysohjaajan virka yhteiseksi viraksi Raision kaupungin kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että on tärkeää edistää edelleen työpaikkomavaraisuutta tukemalla yrityksiä toiminnan kehittämisessä ja kasvattamisessa sekä työllisyyden yhteistyömallin avulla.

3.5. Kaupunkikonsernille asetettujen tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tytäryhteisöjä koskeva päivitetty konserniohje on hyväksytty valtuustossa 24.8.2020. Yhtiöt ovat pääosin saavuttaneet heille asetetut tavoitteet. Loppuvuodesta 2024 on päivitetty konserniohjetta sekä omistajaohjausta ohjaavia työvälineitä. Uusi ohjeistus tulee päätöksentekoon vuonna 2025.

Talousarvion osinko-odotukset toteutuivat vuonna 2024. Vuosi 2022 oli sekä Naantalin Energia Oy:lle että Naantalin Satama Oy:lle vaikea. Vuonna 2023 kerättiin puskuria tuleville vuosille, ja siksi ko. vuodelle ei asetettu vuonna 2024 maksettavaa osinkotavoitetta. Naantalin Vuokratalot Oy maksoi korkoa sijoitetulle pääomalle 100 000 euroa suunnitellusti.

Kaupunkikonsernin kokonaisriski on edelleen kohonnut. Hyvinvointialue-muutos pienensi emokaupungin taloutta. Samaan aikaan tytäryhtiöt ovat tehneet suuria investointeja ja konsernin velkamäärä on huomattava, vaikka emokaupunki onkin velaton.

Omavaraisuusaste on hieman kohonnut eli parantunut vuodesta 2023, mutta suhteellinen velkaantuneisuus on noussut jo 96,8 prosenttiin. Tämä johtuu tytäryhtiöiden suurista investoinneista ja niihin otetuista lainoista. Vuonna 2024 investointien kattamiseksi konsernin yhtiöt ovat tarvinneet 4,1 miljoonaa euroa uutta pitkäaikaista lainaa.

Naantalin Vuokratalot Oy:n Naantalin Vuokratalot Oy:n osalta on seurattu erityisesti asuntojen käyttöastetta, vuokrasaatavia, jonoja ja yhtiön kiinteistöihin kohdistuvaa korjausvelkaa. Käyttöaste on pysynyt hyvänä ja se on vuoden vaihteessa 98,98 %. Vuokrasaatavien määrä on ollut vuoden 2024 lopussa 119 214,08 euroa ollen hieman suurempi (0,92 %) kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2024 aikana valmistui Isotalontie 9:n remontti ja alkoi uuden Presidentinkatu 3:n kohteen rakentaminen. Vuosikorjauksia tehdään noin 0,5 miljoonalla eurolla vuosittain. Vuokraustoiminnan arvioidaan pysyvän vilkkaana ja käyttöasteen hyvänä.

Naantalin Matkailu Oy:n liikevaihto pysyi edelliseen vuoden tasolla. Kultarannan remontti vaikutti siihen, ettei esittelykierroksia voitu myydä, joten

liikevaihtoa ei pystytty kasvattamaan. Vuonna 2024 Camping alueen sopimukset järjestettiin uudelleen. Kaupunki kilpailutti alueen ylläpidon ja ope-roinnin suoraan yksityiselle yritykselle. Camping-alueen muutos vaikuttaa Naantalin matkailu Oy:n toimintakykyyn sekä liikevaihtoon.

Kuva Pekka Leinonen

Naantalin Energia Oy:n liikevaihto oli 11, milj. euroa, eli se laski 6 % edellisvuodesta. Liikevaihdon laskun syynä on sähkönhinnan kehitys. Yhtiön kokonaisinvestoinnit olivat 2,6 milj. euroa. Yhtiön liiketulos oli 1 243 093 euroa ja tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 987 705 euroa. Omavaraisuusaste oli 46,0 % ja oman pääoman tuotto 10,7 %. Yhtiön myyntiliiketoiminta oli kolmatta vuotta komissiosopimuksella Vattenfall Oy:n hoidettavana. Yhtiön kokonaisinvestoinnit olivat 3,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 miinusmerkkisen tuloksen takia Naantalin Energia Oy ei maksanut osinkoa vuonna 2024. Tämä oli huomioitu vuoden 2024 talousarviossa.

Naantalin Satama Oy:n liikevaihto oli 9,9 milj. euroa, jossa on nousua 19.7 % aiempaan vuoteen verrattuna. Yhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 125 111,42 euroa. Vuonna 2023 tulos oli saman verran miinuksella. Liikevaihdon kasvun on mahdollistanut uudet Finnlinesin laivat sekä matkustajaliikenteen kasvu.

Kaupunkikonsernilla oli 31.12.2024 70,5 miljoonaa euroa velkaa, vaikka emo oli velaton. Lainamäärä per asukas oli 3 505 euroa. Lainamäärä on laskenut vain vähän vuodesta 2023.

Tarkastuslautakunta suosittelee kehittämään konserniohjausta, jatkamaan kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden velankehityksen ja riskienhallinnan seuranta.

4. Hallintopalvelut

Kaupunginhallitus päätti 13.5.2024 Naantalin kaupungin viranhaltijaorganisaation muutoksesta, jossa tekniset palvelut ja sivistyspalvelut jäivät ennalleen, mutta hallintopalvelut jaettiin kolmeen toimialaan. Vuoden 2025 alussa aloittivat konsernipalvelut, kehittämisspalvelut ja hallinto- ja päätöksentekopalvelut. Muutosta valmisteltiin toukokuusta 2024 lähtien vuoden 2024 loppuun.

Toimialarakenteessa pyrittiin selkeyteen ja johdonmukaisuuteen toimialojen, toimielimen, johtamisjäsentien ja budjetin suhteen. Esityksessä huomioitiin valtakunnalliset TE2024 ja Koto2024 -uudistukset sekä kaupunkistrategia 2026.

Toimialarakenteen uudistamisessa erityisesti huomioitavat näkökulmat olivat kaupunkikonsernin merkityksen vahvistuminen toiminnallisesti ja taloudellisesti hyvinvointialueuudistuksen johdosta, elinvoimatehtävien korostuminen hyvinvointialueuudistuksen jälkeisessä kunnassa sekä edunvalvontatyön ajankohtaisuus lähivuosina.

Toimialoille keskitettiin samantyyppistä koulutusala ja ammattiosaamista omaavat työntekijät ja viranhaltijat. Tämä konkretisoitui mm. päätöksentekopalveluiden keskittämisenä. Osaamisen keskittäminen samalla toimialueelle luo synergiaetuja sekä vahvistaa osaamista ja ammatti-identiteettiä. Valmistelun lähtökohtana on ollut se, että poliittisen päätöksenteko-organisaation ja operatiivisen organisaation tulee tukea toisiaan.

Kuva Pekka Leinonen

4.1. Tietohallinto

Tietohallinto tuottaa tietoteknisen infrastruktuurin helppokäyttöisellä ja tietoturvallisella tavalla turvaten tietojen muuntamattomuuden. Tämä tapahtuu ylläpitämällä tietoverkkoja, palvelinjärjestelmiä, sovelluksia, työasemia ja oheislaitteita. Lisäksi tietohallinto tukee yleisesti toiminnan kehittämistä.

Henkilöstöstä ulkoistettiin neljä järjestelmäasiantuntijaa 1.6.2024 eteenpäin Tieran palvelukseen. Kaupungin henkilöstöksi ulkoistamisen jälkeen jäi tietohallintopäällikkö, kaksi IT-suunnittelijaa sekä yksi AV-tukihenkilö. Yksi pitkäaikainen harjoittelija (6 kk) oli parantamassa projektienhallintaa sekä analytiikkakyvykkyyttä. Palvelutuotannon siirto työllisti jäljelle jäänyttä tietohallintoa merkittävästi ennen ja erityisesti jälkeen siirtoajankohdan.

Tietoturvaan liittyvien toimintojen kehittämistä suunnitelmien mukaisesti jatkettiin ja Infrastruktuuriin liittyvinä asioina vietiin loppuun jo aiemmin aloitettu verkkoinfrastruktuurin modernisointi, otettiin käyttöön turvatulostusratkaisu ja jatkettiin palvelinympäristön konsolidointia sekä optimointia. Käyttövaltuushallinnan toimivuutta parannettiin ja toimintaa jatketaan edelleen.

Sosiaali- ja terveystietojärjestelmien tukeminen jatkui vielä koko vuoden eikä Varha saanut kaikkia toimintojaan valmiiksi edes kuluneen vuoden aikana.

Tietohallinto osallistui suomi.fi palveluiden hallinnoinnin kehittämiseen. AV-hankintojen koordinoimista parannettiin ja siirryttiin tarkemmin mallinnettuihin ratkaisukokonaisuuksiin.

Kokonaisuutena siirtymä kohti strategisempaa toimintaa painottuen digitalisaation edistämiseen, toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen sekä organisaation sisäiseen digikumppanuuteen on vahvasti käynnissä ja tuottaa tuloksia tulevilla talousarviokausilla.

4.2. Henkilöstöasiat

Työhyvinvointiin panostettiin toteuttamalla muutosjohtamisen koulutukset organisaation uudistamisen tueksi. Liikuntasuunnitelman toteuttaminen onnistui. Saavutettiin Suomen Aktiivisin työpaikka sertifikaatti ja lisäksi palkinto vuoden 2024 maakunnan aktiivisimpana työpaikkana. Uutena työsuhde-etuna otettiin käyttöön työsuhdepolkupyörät.

Henkilöstökertomus

Henkilöstön ikärakenne huomioiden työkykyjohtamiseen panostaminen on erityisen tärkeää. Kunta10-kyselyn tuloksissa huolestuttavia merkkejä erityisesti uniongelmien, työpäivän jälkeisen palautumisen ja työkyvyn alentumisen osalta.

Positiivista kehitystä on määräaikaistuuksien suhteellinen väheneminen ja koulutuksiin osallistumisen lisääntyminen.

Sairauspoissaolot

Vakituisen henkilöstön sairauspoissaolot olivat 4,5 % (2023: 5,1 %) teoreettisesta työajasta. Määräaikaisten sairauspoissaolot kuitenkin nousivat vähän. Vuonna 2024 4,0 % (2023: 3,8 %). Pitkien sairauspoissaolojen määrä selittyy osin vakavilla sairauksilla, joiden kohdalla on iso työkyvyttömyysriski, joka mahdollisesti tulevaisuudessa myös realisoituu eikä ole estettävissä. Sairauspoissaolot pitkittyvät selvästi myös erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn odotusaikojen pidentymisen vuoksi. Vuonna 2024 tuki- ja liikuntaelinsairaudet aiheuttivat selvästi enemmän sairauspoissaoloja Naantalin kaupungissa kuin mielenterveyden ongelmat. Tuki- ja liikuntaelinsairauksista johtuvat sairauspoissaolot ovatkin jälleen kasvussa.

Sairauspoissaolot ovat laskeneet edelliseltä vuodelta. Työn kuormittavuuden hallinnasta ja jaksamisesta tulee huolehtia.

Rekrytointi

Naantalin kaupungissa käytetään sähköistä rekrytointipalvelua Kuntarekryä, joka on mahdollistanut joustavan ja yhdenmukaisen toimintamallin rekrytoinneissa. Rekrytoinneissa on kiinnitetty huomiota rekrytointimarkkinointiin erityisesti toimialoilla, joissa on rekrytointihaasteita. Ateria- ja siivouspalveluissa sekä varhaiskasvatuksessa sijaisten saaminen on edelleen ollut vaikeaa. Varhaiskasvatuksessa on käytetty lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnissa ostettua sijaisrekrytointipalvelua. Vuonna 2024 oli 117 rekrytointia ja haettavana 247 työpaikkaa, joista vakinaisia tehtäviä 71 ja määräaikaisia 176.

Kesätöitä haki 272 naantalilaista nuorta ja heistä pystyttiin työllistämään 77 nuorta. Kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin haki yhteensä 2503 henkilöä. Vuoden 2024 esihenkilökyselyssä esihenkilöt kokivat rekrytointien pääsääntöisesti onnistuneen. Kyselyn perusteella todettiin myös, että rekrytointimarkkinointia somekanavissa tulee vahvistaa.

Vuonna 2024 rekrytointiverkosto kokoontui 7 kertaa. Verkoston tehtävänä on parantaa Naantalin kaupungin työnantajakuva, markkinointia ja viestintää sekä lisätä rekrytointiosaamista. Verkosto laati uuden ohjaavan rekrytointiprosessin, kehitti työnantajakuva, laati henkilöstölle lähtökyselyn, paransi rekrytointiviestintää ja suunnitteli uratarinoita. Vuonna 2024 henkilöstöltä kysyttiin, mikä heidän työssään on parasta ja millaisena he kokevat Naantalin kaupungin työnantajana. Kyselyyn vastasi 71 työntekijää. Vastauksia hyödynnetään esimerkiksi rekrytointimarkkinoinnissa ja työnantajakuvan kehittämisessä.

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen, että kaupunki huolehtii veto- ja pito-voimaisuudesta etenkin varhaiskasvatuksen alalla. Tavoitteena tulisi olla kilpailukykyinen palkkaus ja positiivinen työnantajaimago.

Työsuojelu

Työsuojelun tärkein tavoite on huolehtia ja edistää työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta, jossa ennaltaehkäisevällä toiminnalla on tärkeä rooli. Tehokkaaseen työsuojeluun kuuluu työolojen seuraaminen ja korjaaminen niin, että työntekijöiden työhyvinvointia parannetaan ja mahdollisia kuormituksia kevennetään. Työpaikan vaarojen arvioinnilla, yhteisillä käytännöillä ja toimintatapoja sopimalla tuetaan työkykyä ja tavoitellaan mahdollisimman turvallista arkea.

Työtapaturmia tapahtui 41, työmatkatapaturmia 15 ja ammattitauti-ilmoituksia 3. Työmatkatapaturmista vain yksi oli muuta kuin liukastumisia. Työtapaturmissa liukastumisia 11 ja toisena suurena ryhmänä 7 fyysistä kuormitusta esim. nostojen yhteydessä ja 10 fyysisiä vammoja lasten ja nuorten ohjaus- sekä hoitotilanteissa.

Poissaoloon johtaneet työtapaturmat aiheuttavat merkittäviä kuluja. Tarkastuslautakunta suosittelee kaupunkia huolehtimaan tapaturmien tehokkaasta ehkäisystä ja tapaturmia aiheuttavien riskien hallinnasta, jotta tapaturmien sekä mahdollisten poissaoloon johtavien tapaturmien määrä saadaan laskettua.

Kunta 10-tutkimus 2024

Kunta 10-tutkimus tehtiin syksyllä 2024. Kyselyyn osallistui 563 henkilöä, joka vastaa 80 % koko henkilöstön määrästä. Vastausmäärä on hyvä.

Tarkastuslautakunnan huomioita Kunta10 -tutkimuksen tuloksista:

Uniongelmistä kärsii Kunta10 -tutkimuksen mukaan 50 % vastanneista. Työpäivän aikaisesta rasituksesta palautuu vain 44 %. Vuonna 2024 vietettiin kansallisen aivoterveysohjelman Uni-teemavuotta myös Naantalissa. Unen merkitystä työhyvinvoinnin edistäjänä tuotiin esiin viestimällä ja kesän unikampanjan myötä

Kokemukset asiakasväkivalta- tai uhkatilanteista 12 kk aikana ilmaistuna prosenttiosutena Kunta 10-tutkimukseen vastanneista:

Naantalin henkilöstö yhteensä 38 %

(Sivistyspalvelu 50,9 %, Tekninen palvelu 12,1 % ja Hallintopalvelut 6,1 %)

Vaara- ja uhkatilanteisiin työnantaja reagoi seuraavasti:

- Vaara- ja uhkatilanteista tehdään ilmoitus työsuojelutoimikunnalle. Ilmoitus menee heti työsuojelupäällikölle, työsuojeluvaltuutetulle ja toimialajohdajalle
- Työsuojelutoimikunta käsittelee kaikki ilmoitukset
- Ilmoituksessa on aina läsnäolijat, tapahtuma selostus ja käsittely esim. toimenpiteet esihenkilön kirjaamana.
- Työsuojelutoimikunta antaa yleisohjeita ja tietyissä jatkuissa tilanteissa myös määrittelee, onko tarvetta erilliselle tuelle esim. työyhteisön työterveysneuvottelulle tai suunnatulle työpaikkaselvitykselle. Myös työterveyspsykologia on käytetty tilanteiden purussa.

Vaara- ja uhkatilanne ilmoituksia tehtiin 49. Vaara- ja uhkatilanteet painotuitivat perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen. Vaara- ja uhkatilanteet käsiteltiin myös työsuojelutoimikunnassa lukuun ottamatta ihan loppuvuoden uhkatilanteita, joiden käsittely siirtyy vuodelle 2025.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunki on puuttunut vaara- ja uhkatilanteisiin heti ja kaupungilla on tarvittavat toimenpiteet vaara- ja uhkatilanteisiin.

Sivistyspalveluiden prosenttiluku on kuitenkin verrattain suuri ja tarkastuslautakunta suosittaa kaupunkia kiinnittämään erityistä huomiota sivistyspalveluiden väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisyyn.

Kokemukset syrjinnästä 12 kk aikana ilmaistuna prosenttisuutena Kunta 10-tutkimukseen vastanneista:

Naantalin henkilöstö yhteensä 14,9 %

(Hallintopalvelut 18,2 %, Sivistyspalvelut 14,8 % ja Tekniset palvelut 14,7 %)

Tarkastuslautakunta huomioi, että jopa 14,9 % vastannaisesta eli 83 henkilöä ilmoittaa kokeneensa syrjintää.

Koetusta syrjinnästä on ilmoitettu työnantajalle:

Naantalin henkilöstö yhteensä 29,8 %

(Tekniset palvelut 40,9 %, Sivistyspalvelut 26,8 % ja Hallintopalvelut 16,7 %)

Työnantajan tietoon tullesiin syrjinnän kokemuksiin työnantaja reagoi seuraavasti:

- Jos tilanteet ovat tulleet työnantajan tietoon – yleensä eivät tule syrjintäteemalla vaan häirintänä, epäasiallisen käytöksen tai kiusaamisen näkökulmasta – näihin tulee puuttua kahden viikon kuluessa.
- Ohje henkisen väkivallan, työssä kiusaamisen ja syrjinnän estäminen Naantalin kaupungin työpaikoilla. Hyvä ohje ja ohje tunnetaan jo erittäin hyvin.

- Pääsääntöisesti tiedossa olevat tilanteet ovat hoituneet esihenkilön toimesta, osa siirtynyt ylemmälle esihenkilölle ja työsuojelupäällikkö (henkilöstöpäällikkö) osallistunut muutamaan käsittelyyn.

Tarkastuslautakunta toteaa, että työyhteisön tulee olla syrjinnästä vapaa ja työnantajan tulee puuttua kaikkiin syrjintätapauksiin, jotka työnantaja on saanut tietää. Lisäksi tarkastuslautakunta kehottaa selvittämään ovatko koetun syrjinnän poistamiseksi tehdyt toimenpiteet riittäviä.

Kokemukset työpaikkakiusaamisesta 12 kk aikana ilmaistuna prosenttisuu-
tena Kunta 10-tutkimukseen vastanneista:

Naantalin henkilöstöstä yhteensä 9 % kokee tulleen kiusatuksi.
(Hallintopalvelut 12,5 %, Tekninen palvelu 10,9 % ja Sivistyspalvelu 7,19 %)

Koetusta työpaikkakiusaamisesta on ilmoitettu työnantajalle

Naantalin koko henkilöstö yhteensä 55,1 %
(Sivistyspalvelut 62,1 %, Tekniset palvelut 56,3 % ja Hallintopalvelut 0 %)

Tarkastuslautakunta suosittelee selvittämään, kuinka koettua työpaikkakiusaamista voitaisiin vähentää. Tulisi myös selvittää, miksi koetusta kiusaamisesta ei ole ilmoitettu eteenpäin.

Kuva Pekka Leinonen

4.3. Saaristoasiat

Saaristolautakunta pysyi hyvin talousarviossaan, vaikka osallistui edelleen monipuolisesti Naantalin elinvoimatyöhön.

Saaristolautakunta antoi lausunnot Varhan palveluverkkosuunnitelmasta, Naantalin ympäristö- ja ilmasto-ohjelma 2024–2030 luonnoksesta ja saaristotiedotteiden julkaisemisesta 2025.

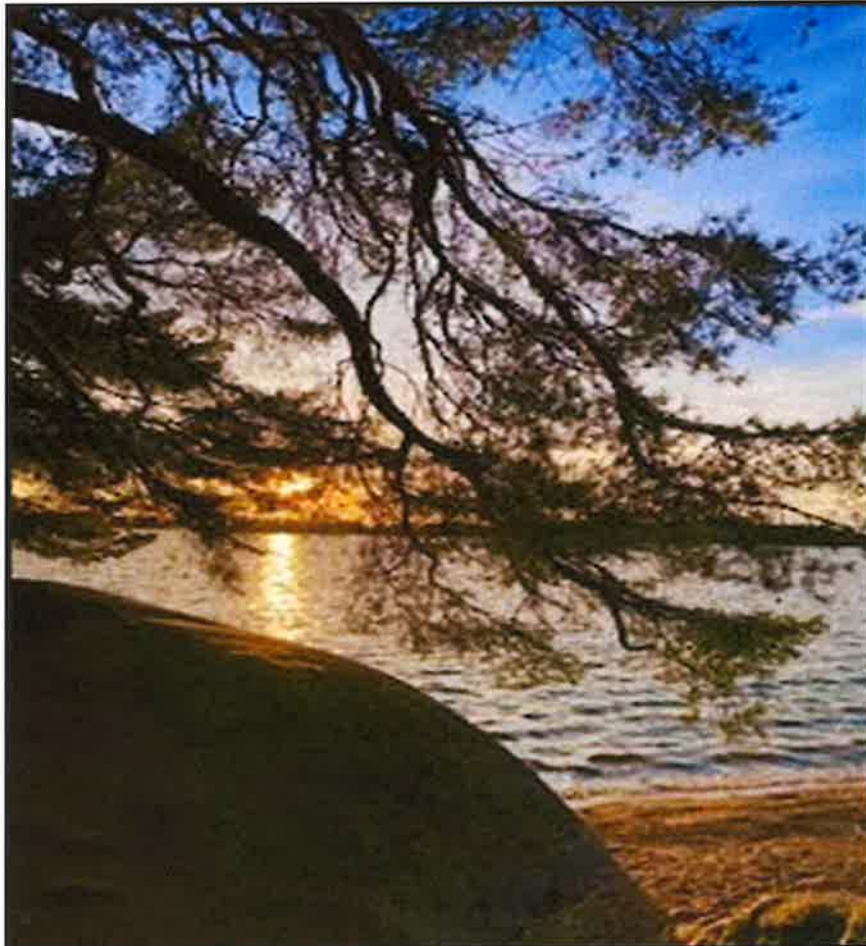
Saaristo- ja maaseutualueen yhdistystoimijoita tuettiin lautakunnan toimesta 20 hankkeen verran. Avustuksia jaettaessa huomioon on otettu elinvoimaohjelman tavoitteiden toteuttaminen, saariston asukastoiminnan sekä matkailun kehittäminen ja saaristolaisperinteen vaaliminen. Tukea on voinut saada naantalilainen säätiö tai yhdistys, jonka toiminta on avointa, monipuolista, riittävän laajaa ja joille tuen merkitys on ollut todettavissa. Uutena on, että tukea on voinut hakea myös kesätyöntekijän palkkaukseen.

Saariston palveluesite julkaistiin, jossa on mukana myös saariston yritykset. Tämän lisäksi osallistuttiin Saariston Rengastien syyskampanjaan ja ruokakummitoimintaa jatkettiin edelleen. Saaristomatkailun hankkeisiin Coast & Archipelago TravelTech Boost ja Kattavammat pyöräilyverkostot ja palvelut -hankkeisiin osallistuttiin. Kuntien ja Visit Turku Archipelagon kanssa aloitettiin toiminnan suunnittelu ja yhteiskehittämisen alustan rakentaminen.

Åbo Akademin saaristoinstituutin kanssa toteutettavassa SALT-Nuorten kotiseutumyönteisyyttä edistävässä hankkeessa on edetty ja saaristosisältöä on lisätty Kulttuuriväylään.

Matkailun ja kevyen liikenteen edellytyksiä saaristossa on parannettu laatimalla jalankulku- ja polkupyörätien tiesuunnitelma yhteistyössä ELY-keskusten kanssa 2024 aikana. Tiesuunnitelma asetetaan yleisesti nähtäville vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta toteaa tyytyväisenä, että saaristolautakunta on aktiivisesti omalla toiminnallaan ollut mukana parantamassa Naantalin kulttuuriperintökasvatusta, saariston elinvoimaa ja yritys- sekä yhdistystoiminnan edellytyksiä.

Kuva Merituuli Mattila

5. Sivistyspalvelut

Sivistyspalvelut tuottaa kaupungin varhaiskasvatus-, perusopetus-, lukio-, kansalaisopisto-, musiikkiopisto-, kirjasto-, museo-, hyvinvointi-, kulttuuri-, nuori- ja liikuntapalvelut. Päätöksenteko tapahtuu koulutuslautakunnassa sekä hyvinvointilautakunnassa.

Sivistyspalvelujen toimintakate oli – 47 826 479 euroa. Toimintatuotot olivat 550 512 euroa talousarviota suuremmat ja toimintamenot 27 243 alittuivat euroa.

Uudessa tilanteessa hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen, Sivistyspalveluiden toimintamenot ovat yhä isompi osuus kaupungin toimintamenoista. Valtion tasolta tulevat velvoitteet luovat kustannuspainetta sivistystoimelle,

mm. kaupungin sisäisen vuokratukustannuksen nousun lisäksi. Pakottavat lainsäädäntömuutokset aiheuttavat kasvua kustannuksiin ja valtionosuudet eivät kasva samassa suhteessa.

5.1. Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on arvioida ja kehittää sivistystoimen tarjoamia palveluja asiakaslähtöisesti lainsäädäntö ja ympäröivän yhteisön palvelustrategia huomioon ottaen. Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti.

Hyväksytty kaupungin strategia viedään tulosalueittain käytäntöön. Tulosalueet ovat löytäneet toimenpiteitä, jotka edistävät strategian toteutumista. Sivistyspalvelut on myös tuottanut oman toimenpideohjelman työyksiköiden käyttöön.

Palveluverkkohankkeen tähtäin vuonna 2024 on ollut Kalevanniemen kampuksen rakentaminen ja uudistaminen.

Myös sähköisten palvelukanavien käyttöä on lisätty. Uusina varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssi sekä kunnallisen nuorisotyön dokumentointijärjestelmä NuoDO.

Tarkastuslautakunta huomioi tyytyväisenä sähköisten palvelukanavien käytön lisääntymisen.

Tarkastuslautakunta suosittaa arvioimaan voisivatko operatiivisten toimenpiteiden mittarit olla enemmän toiminnan laatua kuvaavia.

5.2. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen strategiana on perheystävällisyys sekä pätevä ja sitoutunut henkilöstö, jota on lähdetty tukemaan mentoroinnin kautta. Mentoroinnin pilotoinnista on saatu hyviä kokemuksia.

Varhaiskasvatuksessa otettiin vuonna 2023 käyttöön lyhytaikaisten sijaisten ostopalvelu Tempore Henkilöstöpalvelut Oy:ltä. Ostopalvelu on tehostanut lyhytaikaisten sijaisten rekrytointia, mutta sijaisten saaminen on edelleen vuonna 2024 osittain haasteellista.

Kaupungin järjestämään varhaiskasvatukseen osallistui yhteensä 912 lasta, kun varhaiskasvatusikäisten kokonaismäärä vuonna 2024 oli 1157 lasta. Esimerkiksi vuonna 2021 syntyneistä lapsista varhaiskasvatukseen osallistui 96 % ja 2022 syntyneistä 91 %.

Rymättylän perhetalon varhaiskasvatusosan peruskorjaus valmistui ja Poikon päiväkodin toiminta loppui. Edellä mainituilla toimilla tilatehokkuus kasvoi ja henkilöstön yhteiskäyttö parani. Samalla varhaiskasvatuksen tilat ajanmukaistuivat.

Tarkastuslautakunta toteaa tyytyväisenä henkilökunnan mentoroinnin onnistuneen pilottivaiheessa ja suosittaa jatkamaan mentorointia laajemmin kaupungissa.

5.3. Perusopetus

Naantalilaisten tyytyväisyys perusopetukseen on Kuntalaistutkimuksen mukaan yläkouluikäisillä kuudenneksi parasta ja alakouluikäisten sijaluku on 11.

Haasteena on edelleen perusopetuksen oppilasmäärän lasku, vuonna 2024 oli 57 oppilasta vähemmän kuin edellisenä vuonna

Tarkastuslautakunta toteaa tyytyväisenä, että vuonna 2024 peruskoulun päättäneistä jokainen sai opiskelupaikan 2. asteen koulutuksesta.

5.4. Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen tähtäimessä vuodelle 2024 olivat toimenpiteinä Naantalin lukion vetovoimaisuuden kehittäminen. Lukuvuoden alussa 2024 Naantalin lukiossa oli 120 aloituspaikkaa ja vuoden aikana valmistui 92 ylioppilasta.

Opiskelijoiden yksilöllisen tuen tarpeen huomioiminen ja hyvinvoinnin edistäminen on ollut toiminnan ja henkilöstön osaamisen kehittämisen painopisteenä.

Lukion laatujärjestelmän laadinta jatkuu ja otetaan käyttöön seuraavan lukuvuoden 2025–2026 alkaessa. Laatustrategian keskiössä on opiskelija ja hänen oppimisensa sekä lukioyhteisön hyvinvointi.

Tarkastuslautakunta toteaa aloitetun laatujärjestelmätyön olevan positiivinen hanke.

Tarkastuslautakunta suosittaa, että seurattavat mittarit ovat toiminnan kehitystavoitteita sekä laatustrategiaa tukevia.

5.5. Oppilaan tukipalvelut

Tärkeä osa oppilaan hyvinvointia ja oppimisprosessia ovat tukipalvelut. Palveluiden tarkoituksena ovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen yhteistyössä hyvinvointialueen asiantuntijoiden kanssa.

Vuosittaiseen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakastyytyväisyyskyselyyn vastasi yli 100 kotia ja arvosanaksi saatiin 9.

Koulunkäynninohjaajilla on tärkeä rooli monen oppilaan päivittäisen koulutyön onnistumisessa sekä itsenäisen työskentelyn kehittämisessä. Koulunkäynninohjaajia työskenteli Naantalin kaikissa kymmenessä peruskoulussa.

5.6. Opistot

Naantalin opiston ja Naantalin musiikkiopiston tavoitteina ovat laadukas sekä asukaslähtöinen opistopalvelu koko Naantalin alueella.

Laadulliset mittarit ovat kunnossa. Naantalin opisto on onnistunut oppilasmäärän kasvattamisessa huolimatta valtionosuuksien pienentymisestä.

6. Hyvinvointipalvelut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan keskeisimpiä tehtäviä.

Hyvinvointityössä keskeisiä teemoja ovat kuntalaisten yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden edistäminen.

Vuoden aikana valmistui ja hyväksyttiin kaupungin hyvinvointikertomus vuodelta 2023 ja päivitettiin Ikäystävällinen Naantali-ohjelma, jossa painotetaan ennaltaehkäiseviä ja hyvinvointia edistäviä palveluja sekä ikäihmisten osallisuutta.

6.1. Kulttuuritoimi

Kulttuuriväylä-kulttuurikasvatusohjelma on päivitetty ja siitä löytyy vinkkejä saaristokasvatuksen toteuttamiseksi eri oppiaineissa.

Humpin monitoimitila Lillanissa järjestettiin yleisötapahtumia ja kokouksia. Se toimi myös museopedagogiikkatilana varhaiskasvatuksen ryhmille ja koululoukkien vierailuille. Koulujen lomien aikana tilassa oli pajatoimintaa ja kesäkerho.

Naantalın museossa järjestettiin useita tapahtumia ja toimintaa. Asukasbudjetoinnissa kulttuuripalvelujen ehdotus Aurinkopolun elvyttämisestä toteutettiin. Museo suunnitteli kahdeksan kaupungin historiasta kertovaa infotaulua sijoitettavaksi kävelytien varteen Naantalın kylpylän ja Vanhankaupungin välille sekä rantaan. Rantaraitille toteutettiin Muumien mietelausepolku.

Naantali liittyi muiden Vaski-kirjastojen mukana valtakunnalliseen e-kirjastoon.

Naantalın kirjastot siirtyivät kelluttamaan pääkirjaston ja lähikirjastojen aineistoja. Tällä pyritään vähentämään aineistojen turhaa kuljettamista toimipisteiden välillä. Kellutuksen johdosta hankinnat keskitetään pääkirjastolle. Kirjastossa järjestettiin tapahtumia aktiivisesti. Kirjaston kävijämäärät kasvoivat 11,88 % ja lainaajien määrät 3,44 %.

6.2. Liikuntapalvelut

Liikuntatiloja vuokrattiin vuorojako-ohjeen mukaisesti. Kalustot pidettiin kunnossa ja hankinnassa käytettiin kierrätystä.

Yksilöllistä liikuntaneuvontaa tarjottiin työikäisille, ikäihmisille, lapsille ja nuorille.

Liikuntaryhmiä järjestettiin sekä omana toimintana että yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Yläkoululaisilla oli käytössä Nuorisopassi -sovellus, jota käytettiin ahkerasti.

Yhteistyössä eri seurojen kanssa järjestettiin soveltavan liikunnan toimintoja eri ikäryhmille.

Tarkastuslautakunta kiittää liikuntapalveluja aktiivisesta ja onnistuneesta kaupunkilaisten liikuttamisesta.

6.3. Nuorisopalvelut

Nuorisovaltuustossa nuorten ääni tulee kuuluviin kaupunkilaisia koskevissa asioissa. NUVA kokoontui 9 kertaa sekä järjesti kaksi tapahtumaa ja antoi yhden lausunnon.

Erityisnuorisotyöntekijä keskittyy koulussa tehtävään nuorisotyöhön. Tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä ja koulukiusaamista. Molemmissa yläkouluissa oli nuorisotyöntekijä.

Nuorille oli nuorisotilatoimintaa, nuorten yökahvilatoimintaa sekä muuta ohjattua tapahtuma- ja retki- sekä leiritoimintaa. Manner Naantalin alueella ei ole nuorisotilaa tällä hetkellä. Rymättylässä ja Livonsaarella toimivat nuorisotilat.

Etsivässä nuorisotyössä kohderyhmää ovat nuoret, jotka ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella.

Nuorisopalveluiden some-kanavilla on yli 5 200 seuraajaa.

Tarkastuslautakunta suosittelee pitämään huolta nuorisotilojen ja -toiminnan tasaisesta sijoittumisesta koko Naantalin alueella.

Kuva Pekka Leinonen

7. Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden vuoden 2024 toimintakatteen toteutuma on 1,95 milj. euroa arvioitua parempi, johtuen mm. 0,5 milj. euroa talousarviota suuremmista maanvuokratuloista ja 1,0 milj. euron maankäyttökorvausten tuloutuksista. Energiatuotannon sähkönvälitys toteutui 0,3 milj. euroa arvioitua pienempänä. Tilalaitoksen toimintakate toteutui 257 000 euroa arvioitua heikompana, johtuen vuoden mittaan tapahtuneista vuokrakohteiden muutoksista. Rakennusvalvonnan tulot alittivat arvioidun 67 000 euroa. Rakennusvalvonnassa näkyy edelleen yleinen rakentamisen taantuma. Vesihuolto alitui sekä tulojen että menojen osalta siten, että toimintakatteen toteutuma oli 0,36 milj. euroa talousarviota parempi. Vettä sekä ostettiin että myytiin arvioitua vähemmän.

Vesihuollon ennakoliittymismaksuista luovuttiin. Samalla veden ja jäteveden liittymismaksut muutettiin palautuskelvottomiksi, arvonlisäverollisiksi ja tulosvaikutteisiksi.

7.1. Ympäristöohjelma ja HINKU-hanke ja muut hankkeet

Valtuusto hyväksyi maaliskuussa 2020 ympäristöohjelman vuosille 2020–2024 ja ohjelmaa toteutettiin viemällä toimenpiteitä talousarvioon ja seuraamalla yksittäisten toimenpiteiden toteutumista.

Kaupunki on liittynyt vuonna 2021 Suomen ympäristökeskuksen koordinoimaan *Kohti hiilineutraalia kuntaa* (HINKU)-verkostoon, jossa tavoitellaan 80 prosentin päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Kaupungin osallistuminen muihin ylikunnallisiin ympäristöhankkeisiin on selostettu ympäristösuojelun tulosalueella.

Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman tavoitteet

- Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 80 % vuoteen 2030 mennessä (vuoden 2007 tasosta)
- Luonnon köyhtymisen pysäyttäminen vuoteen 2030 mennessä
- Saaristomeren ja vesistöjen hyvä tila vuoteen 2030 mennessä
- Naantali on esimerkillinen ympäristö- ja ilmastotoimija, -viestijä ja kasvattaja

Ympäristöohjelmassa on esitetty tavoitteet ja toimenpiteet esim. Naantali on esimerkillinen ympäristö- ja ilmastotoimija, -viestijä ja kasvattava osiossa on kerrottu kuinka tavoitteisiin päästään mm. kaupungin koulut ja päiväkodit kasvattavat lapsia arvostamaan ympäröivää luontoa ja antavat perustan hyvän luontosuhteen syntymiselle, kehitetään vaikuttavaa ympäristö- ja ilmastoviestintää, toimitaan aktiivisesti alueellisissa ja paikallisissa verkostoissa, huomioidaan ympäristövastuullisuus omistajaohjauksessa, edistetään vihreän siirtymän- ja kiertotalousyritysten sijoittumista Naantalisiin.

Tarkastuslautakunta toteaa tyytyväisenä, että ympäristöohjelmaa on seurattu valtuuston edellyttämällä tavalla ja kaupunki on liittynyt hiilineutraaliutta edistävään HINKU –verkostoon, ja tätä työtä on jatkettu vuonna 2024.

Ympäristösuojelun tulosalueelle oli palkattuna kokoaikainen ilmastokoordinaattori edistämään Hinku-hankkeen mukaista ilmastotyötä ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi ja ympäristöohjelman päivittämiseksi uutta ohjelmakautta varten.

Kaupunki oli mukana vuosina 2023–2024 toteutetussa Varsinais-Suomen Helmikunnat 2 -hankkeessa kaupungin mailla olevien perinnebiotooppien kunnostamiseksi. Hankkeen toisena vuotena saatiin perustettua Pakinaiisiin lammaslaidun ja jatkettua Kailon katajakedon hoitotoimia. Ruokorauman meren rantaniityllä jatkettiin laidunnusta ja siivottiin pois maaperästä löytyneitä jätemuoveja. Vaarjoen haan lammaslaidun jäi toteuttamatta. Hanke päättyi lokakuussa 2024. Avustusosuus oli noin 80 % toteutuneista kustannuksista, joihin luettiin myös omana työnä hankkeelle tehtyjen työtuntien palkkakustannukset.

Vuosina 2024 – 2025 käynnissä olevassa Helmikunnat 3 -hankkeessa toteutettiin vuonna 2024 Velkuan maan sekstantin katajakedolle suunnitellut kunnostus- ja hoitotoimet.

Kaupungin Saaristomeritoimiin liittyen saatiin avustusta Vaarjoen kosteikon suunnittelukustannuksiin 35 % ja Saaristomeritoimien yleissuunnitelman laatimisen palkkakustannuksiin 50 %. Yleissuunnitelman palkkakustannukset näkyvät täten myös menoina henkilöstökuluissa. Vuonna 2024 toteutettuja muita kuluja aiheuttaneita Saaristomeritoimia olivat mm. järviruohon niitot (Hiippa-Jakoluoto-Kailo) ja Vaarjoen vuokrapeltojen kalkitseminen sekä Snipan-hylyn purkamiseen liittyvät jätehuoltokustannukset.

Varsinais-Suomen Helmi kunnat 2 ja 3 hankkeissa oleminen sekä Saaristomeren rahojen kohdentaminen ympäristön tilan kohdentamiseen on ollut hyviä ja kannatettavia vuonna 2024.

7.2. Maankäyttö ja kaavoitus

Tulevien vuosien tontti- ja kaavavarantojen turvaamisen kannalta keskeistä on riittävä etupainotteisuus kaupungin maanhankinnassa sekä käynnissä olevien, strategisesti merkittävien asemakaavahankkeiden eteneminen.

Kaupunki on jatkanut maanhankintaa ja siihen liittyviä neuvotteluita useilla eri alueilla sekä asuin- että yritysalueiden kehittämiseen liittyen. Nesteen entisen jalostamoalueen pohjoisten alueiden sekä yksittäisten alueiden hankinta Merimaskusta, Luonnonmaalta ja Taimonrannasta toteutettiin 2024.

Yleiskaavoitus painottui Luonnonmaan yleiskaavan valmisteluun, mutta myös Vanhan kaupungin asemakaavan päivittämisen pohjatyö ja Velkuan yleiskaavan tarkistaminen on aloitettu.

Asemakaavoituksen pääpaino on ollut liikenteen ja matkailun kaavahankkeissa, ml. Luonnonmaan hotellihanke, joka ei kuulunut alkuperäiseen Kaavoitussuunnitelmaan 2024–2027. Asuinalueiden kaavoittamista on jatkettu Merimaskussa. Asemakaavoja valmistui Kanta-Naantaliin niin asumiseen kuin vähittäiskaupalle, Rymättylässä matkailulle ja Livonsaaren ranta-asemakaavaa muutettiin.

Tarkastuslautakunta toteaa tyytyväisenä, että kaupunki hiljaisesta rakentamisesta ja tonttikaupasta riippumatta jatkaa järjestelmällistä ja strategista maanostoa ja kaavoitustyötä.

Vuoden 2024 toteumaseuranta ajoittuu keväälle 2025. Uuden ohjelmakauden osalta tavoitteet ovat toteutuneet toistaiseksi eli edeltävän vuoden 2023 osalta pääosin hyvin. Ohjelmakauden toimenpiteitä on edistetty vuoden 2024 aikana. Yritysalueiden hinnoittelu hyväksyttiin käyttöön keväällä. Vuoden alusta alkaen ei ole enää peritty vesihuollon ennakoliittymismaksuja.

Uusi paikkatieto- ja toiminnanohjausjärjestelmä otettiin tuotannolliseen käyttöön kokonaisuudessaan. Järjestelmän kehitystyö on jatkunut aktiivisena vuoden 2024 aikana. Kaupunki on luopunut vanhoista järjestelmistä ja irtisanonut niitä koskevia sopimuksia. Rakennetun ympäristön tiedonhallinnan toimintamallien kehittämiseen tähtäävä Ryhti-kumppanitestaushanke (tuotantoprosessien kehittäminen Tiera City -ohjelmistolla) käynnistettiin syksyllä 2024.

Tarkastuslautakunta suositaa, että kaupunki varmistaa elinvoimaisen kaavoituksen rekrytointien onnistumisella.

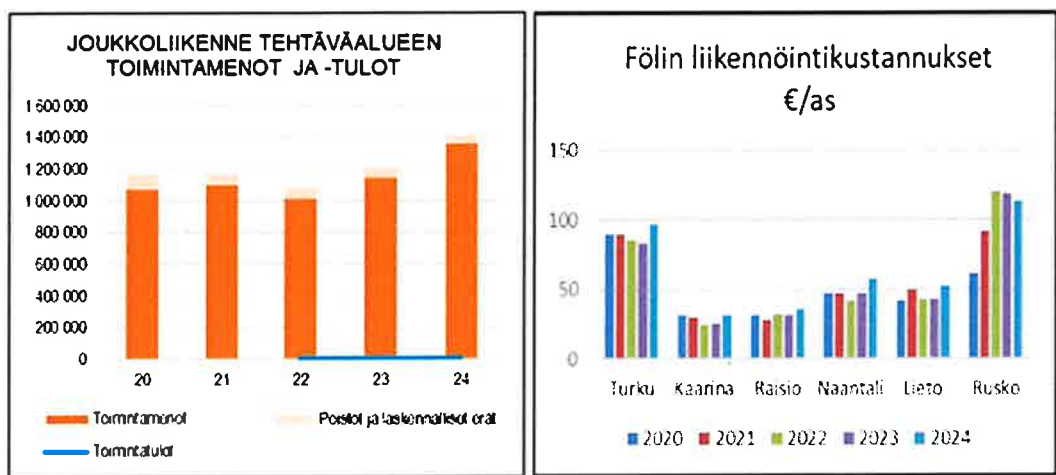
Rakennusvalvonnassa aloitettiin erillinen rakennusrekisterin päivityshanke 2023. Hanke on viivästynyt rakennusvalvonnan uuden tausta järjestelmän Tieracityn käyttöönoton vuoksi. Tieracityn käyttöönoton yhteydessä suoritettiin myös rekisterin parannusta pysyvän huoneistotunnisteen käyttöön.

Uuden rakentamislain korjaussarja hyväksyttiin eduskunnassa joulukuussa 2024. Tästä syystä rakennusjärjestyksen päivitetyn version käyttöönotto siirtyy syksylle 2025.

Vuoden 2024 rakentamisen volyymit laskivat edelleen vuoteen 2023 verrattuna. Vuoden sisäinen kasvu jäi heikoksi, joskin muun rakentamisen määrä oli kohtuullisella tasolla yleiseen suhdanteeseen verrattuna. Poikkeuksellisen nopea rakennuskustannusten nousu ja suuri epävarmuus talouskehityksestä siirsivät hankkeita. Asuntorakentamisen aloitukset ja luvat laskivat lähes koko vuoden. Rakennusvalvontapalveluiden toimintaa tehostettiin edelleen sähköisiä työkaluja ja henkilöstön valmiuksia kehittämällä. Talousarviossa 2024 varauduttiin sähköisten lupapalveluiden ylläpito- ja kehityskuluihin, jotka toteutuivatkin odotetusti. Kulut muodostuivat Lupapiste.fi sekä rakennusvalvonnan TieraCityn-M-Files taustajärjestelmän ylläpidosta. Toimintakulut -517 094 € toteutuivat hiukan ennakoitua paremmin. Säästöä syntyi palvelujen ostoissa sekä henkilöstökuluissa -14 000 €.

7.3. Joukkoliikenne

Seudullinen ja kaupungin sisäinen joukkoliikenne on järjestetty osana joukkoliikenteen seudullista yhteistyötä eli Föliä. Tulosalue vastaa joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä Naantalin kaupungin osalta. Joukkoliikenteen nettokustannukset ylittyivät mm. arvioitua pienempien Kela -koulumatkatuen ja koululaislipputulosten vuoksi.

Sisäisen joukkoliikenteen palvelutasoa on parannettu reittien ja vuorojen muutossuunnittelulla sekä uusien pysäkkien rakentamisella ja pysäkkikatoksien hankkimisella vuoden 2024 aikana.

8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin riskienhallinta ja sisäinen tarkastus tulee järjestää huolellisesti ja kattavasti. Kaupungin tulee tunnistaa ja arvioida kaikki merkittävät riskit, jotka voivat vaikuttaa sen toimintaan ja tavoitteiden saavuttamiseen. Tämän jälkeen tulee kehittää strategia riskien hallitsemiseksi, joka sisältää toimenpiteet riskien vähentämiseksi, välttämiseksi tai siirtämiseksi.

Tarkastuslautakunta arvioi riskienhallinnan toteutumista ja kuinka siitä raportoidaan säännöllisesti kaupungin johdolle. Lisäksi kaupungin henkilöstölle tulee järjestää koulutusta riskienhallinnasta ja heitä kannustetaan tunnistamaan ja raportoimaan riskejä.

Sisäinen tarkastus arvioi kaupungin sisäisen valvonnan järjestelmien tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta. Laaditussa vuosittaisessa tarkastussuunnitelmassa, joka perustuu riskien arviointiin ja sisältää suunnitellut tarkastuskohteet ei ole tullut esille poikkeamia olemassa olevista ohjeista

Näiden periaatteiden avulla kaupungin riskienhallinta ja sisäinen tarkastus voidaan järjestää tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti, mikä auttaa varmistamaan kaupungin toiminnan jatkuvuuden ja tavoitteiden saavuttamisen. Muuttuneessa maailman tilanteessa riskienhallinnan merkitystä ei voi korostaa liikaa. Naantalin kaupunkikonsernin kokonaisuuden riskienhallinnan riittävyyttä pitää tarkastella jatkuvasti.

Tarkastuslautakunta suositaa arvioimaan kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämistä uudelleen alkavan valtuustokauden aluksi. Tulisi harkita toiminnan organisointia osana kaupungin johtamisjärjestystä sisäisen tarkastuksen riittävän riippumattomuuden varmistamiseksi. Toimintatapoja voisivat olla ulkoisen tarkastustahon tekemät kohdistetut tarkastukset.

Tarkastuslautakunta suositaa lautakuntia harkitsemaan toimintansa kehittämisessä toimintaympäristöanalyysijä, jotka auttavat tunnistamaan ulkoisten muutosten ja sisäisen kyvykkyyden välisiä eroja. Riittävällä tiedolla ympäristön muutoksista voidaan ajoissa varmistaa osaaminen vastaamaan muuttunutta tilannetta.

9. Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2024 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä suosituksista vastaukset kaupunginhallitukselta 31.10.2025 mennessä. Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen vastaukset tulee toimittaa tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta yhtyy kaikilta osin tilintarkastajien näkemykseen ja ehdottaa tilinpäätöksen vahvistamista sekä tili- ja vastuuvapauden myöntämistä tili- ja vastuuvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Naantalissa 13. toukokuuta 2025

Heikki Karlsson,
puheenjohtaja

Annika Rintamäki,
varapuheenjohtaja

Minna Eura

Seija Lehtonen

Pekka Leinonen

Riku Luoto

Merituuli Mattila

Kimmo Mäntysalo

Pia Puhakka

Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tarkastuslautakunta on merkinnyt arvionsa tavoitteen toteutumisesta ruudussa olevin värikoodein:

punainen = tavoite ei ole toteutunut, **keltainen** = tavoite on osittain toteutunut ja **vihreä** = tavoite on toteutunut

Strategiasta johdetut kaupunkitason vuositavoitteet

Kaupunkistrategiassa 2026 on esitetty kaupungin lähivuosien strategiset tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteuttaminen vaatii koko organisaatiolta ja kaikilta toimialoilta yhteisiä toimenpiteitä. Alla olevassa taulukossa on kuvattu kaupunkitason keskeiset toimenpiteet ja mittarit vuodelle 2024. Näiden tavoitteiden lisäksi toimialat arvioivat omassa toimintakertomusosuudessaan omien toimenpiteidensä toteutumisen.

Maltillinen kasvu

Tavoite: Naantali on elinvoimainen kaupunki, jossa eri kaupunginosia kehitetään kasvumahdollisuudet ja palveluverkko huomioiden. Monipaikkainen työ on lisännyt kaupungin vetovoimaa ja tuonut Naantaliin vireyttä ja ostovoimaa.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2024	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Houkuttelemme etätyöläisiä joustavilla asunusratkaisuilla ja niiden markkinoinnilla sekä hyvillä yhteyksillä.	Henkilöjunaliikenteen mahdollistaminen Turku–Naantali-radan teknisellä parantamisella ja sähköistyksellä.	Ratasuunnitelma hyväksymismenettelyyn vuonna 2024. Ratayhteyden sähköistämisen edunvalvonta.	Tekninen johtaja, Yhdyskuntatekniikan päällikkö, Kaupunginjohtaja, Kaupunginarkkitehti

Arvointi: Väylävirasto vieraili Naantalissa 6/2024. Naantalin keskeiset liikenne- ja kaupunkikehityshankkeet (E18, ratasuunnitelmat, kevyen liikenteen kehittäminen) käytiin läpi edunvalvonnan näkökulmasta.

Asemanseudun asemakaava on ehdotusvaiheessa.

E18 Naantali-Raisio-yhteydellä toteuttamisen edunvalvonta

Aktiiviset toimenpiteet tietyhteyden edunvalvonnassa.

Toteutumisen arviointi:

Arvointi: E18-tien tiesuunnitelma odottaa Raision asemakaavojen ja Vantton liittymän kohdan asemakaavatarkistuksen hyväksymistä ennen kuin tiesuunnitelma siirtyy hyväksymismenettelyyn Traficomiin.

Raision keskustan kohdan rahoituspäätös on tehty ja työt alkavat vuoden 2025 aikana.

Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2024-2035 tieverkon kehittämissuunnitelman 1-kohta on E18 Turun kehätien kehittäminen välillä Raisio-Naantali.

Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman 2025 suurten kärkihankkeiden väylähankkeiden kärjessä on E18 Turun Kehätien nelikaistaisuus Raisio-Naantali.

Tuemme muuttovoittoa harkitulla maankäytöllä ja suunnittelulla sekä toteutamme aktiivista maapolitiikkaa.

Riittävän ja monipuolisen tonttitarjonnan varmistaminen.

Asukasluvun kasvu 150 asukasta / vuosi.: To-
teuma 109,0, Tavoite
150,0

Tekninen johtaja, Maankäyttöpäällikkö, Kaupunginarkkitehti

Arvointi: Asukasluku on kasvanut 1–12/2024 109 henkilöllä. Naantali ei ole koko vuoden osalta aivan kasvutavoiteuralla.

Toteutumisen arviointi:

Toteutumisen arviointi:

Uusien alueiden asemakaavoituksen yhteydessä selvitetään NVT:lle sopivia tontteja yhteistyössä NVT:n kanssa.

Luovutetut omakotitontit / 20–25 kpl/v, rivitalotontit 4–5 ja kerrostalotontit 1 kpl/v.

Tekninen johtaja, Maankäyttöpäällikkö, Kaupunginarkkitehti

Arviointi: Tonttien luovutus vuonna 2024 on jatkunut edeltävien vuosien 2022-2023 tavoin tavanomaista hiljaisempaan.

Asumisen osalta 1-12/2024 luovutettu:

- Omakotitontteja 9 kpl (myyty 3 kpl ja vuokrattu 6 kpl). Aiemmin luovutetuista omakotitontteista haltija lunasti 6 kpl
- Rivitalotontteja 2 kpl (vuokrattu)
- Kerrostalotontteja 1 kpl (vuokrattu), NVT:n keskustakortteleiden kohde

Yritystonttipuolella 1-12/2024 luovutuksia 4 kpl (myyty 2 kpl ja vuokrattu 2 kpl):

- Velkuan Teersalon kalasatama-alueen myynti yrityskäyttöön
- Suovuoren ent. ratsutilan myynti yksityiselle kehittäjälle
- Luolalassa teollisuustontin vuokraus
- Karvetissa liikerakennustontin vuokraus, TOKin uusi kauppapaikka

Elinkeinot

Tavoite: Uusille työpaikka-alueille on sijoittunut energia-, bio-, cleantech-, ja kiertotalousalan yrityksiä ja kaupungin työpaikkaomavaraisuus on parantunut. Reagointi yrittäjien tarpeisiin on entistä nopeampaa. Työllisyyspalveluihin rakentuu selkeä malli.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2024	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Toteutamme elinvoimaa ja työllisyyttä parantavia hankkeita yhteistyössä.	TE-palvelu-uudistukseen valmistautuminen: uuden työllisyys- ja yrityspalvelumallin valmistelu kaupunkiseudun kuntien kanssa.	Toimintamallin syntyminen ja päätökset. TE-palveluiden toteuttamisen suunnitelma: toiminnallinen suunnittelu, palvelustrategia, taloussuunnittelu, toimitilat.	Kaupunginjohtaja, Työllisyyspäällikkö, Elinkeinopäällikkö
Toteutumisen arviointi:	Arviointi: Julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnalle 1.1.2025. Naantalin kaupunki päätti yhdessä 22 varsinaissuomalaisen kunnan kanssa Turun työllisyysalueen perustamisesta. Työvoimapalvelut ja niihin liittyvät tehtävät jatkossa yhteistoimintana ns. vastuukuntamallilla, Turun toimiessa vastuukuntana. Naantalin kaupunki kuuluu työvoimaviranomaisen lähipalveluja koskevan yhteistyösopimuksen mukaan toiminta-alueeseen, jossa lähipalvelujen tuottamisesta vastaa Raision kaupunki.		
Toteutumisen arviointi:	Kaupungin sisäisen prosessin kehittäminen yritysyhteistyössä.	Sisäisen prosessin kuvaus ja kehittäminen.	Kaupunginjohtaja, Elinkeinopäällikkö, Tekninen johtaja
Toteutumisen arviointi:	Arviointi: Yritysten palveluprosessi on kuvattu ylätasolla ja kehittämistoimenpiteet aloitettu.		

Toteutumisen
arviointi:

Yhteistyön kehittäminen
Rasekon ja kaupungin välillä
työllisyys- ja yrityspalveluissa.

Uuden työllisyyttä edistä-
vän hankkeen käynnistä-
minen Rasekon ja kau-
pungin välillä. Rasekon
osallistaminen TE- palve-
luiden toteuttamisen
suunnitteluun

Työllisyyspääl-
likkö,
Elinkeinopääl-
likkö

Arvointi: Rasekon kanssa suunniteltu hanke ei toteutunut vuonna 2024. Raseko on osallistunut työllisyysalueen valmistelussa jatkuvan oppimisen palveluiden suunnitteluun.

Toteutumisen
arviointi:

Naantalın Vanhakaupungin
rannan infrastruktuurin ja ran-
nan palveluiden edellytysten
kehittäminen.

Tavastin Killan ja Valbor-
gin kilpailutus ja sopimuk-
sen laadinta 2023–2024

Tekninen johtaja,
Kiinteistöpääl-
likkö, Yhdyskun-
tatekniikan pääl-
likkö

Arvointi: Tavastin Kilta ja Valborg ovat kilpailutettu keväällä 2024 ja pitkäai-
kaiset vuokrasopimukset päätetty kaupunginhallituksessa 12.8.2024.

Toteutumisen
arviointi:

Yrittäjämönteisyyden ja yri-
tisyhteistyön vahvistaminen,
yritysten sijoittumisedellytys-
ten kehittäminen.

Yrittäjämönteisyysarvi-
oinnit (3. parhaan jou-
kossa). Yritystonttikaavo-
ituksen käynnistäminen ja
tonttien lukumäärä.

Kaupungi-
njohtaja,
Elinkeinopääl-
likkö, Tekninen
johtaja

Arvointi: Varsinais-Suomen maakuntaennusteessa 2025 2. sijalla sekä yri-
täjäystävällisyydessä että kunnan ja yritysten välisessä yhteistyössä. Suo-
men Yrittäjien kuntabarometrissa oman kokoluokan 8. koko maassa.

Kaavoituksen painopisteenä matkailuun liittyvät hotellihankkeet. Yritysten
sijoittumista pyritään edistämään ja työpaikkaomavaraisuutta kasvatta-
maan monipuolistamalla ja lisäämällä yritystonttitarjontaa Manner-Naanta-
lissa. Isosuon yritysalueen kehittäminen käynnistetty yhteistyössä Raision
ja Maskun kanssa. Vanton työpaikka-alue käynnistämisvaiheessa.

Toteutumisen
arviointi:

Edunvalvonta sosiaali- ja ter-
veydenhuollon palveluiden ja
työpaikkojen säilyttämiseksi
Naantalissa.

Edunvalvonta sosiaali- ja
terveyspalvelujen palvelu-
verkkotyössä. Edunval-
vonta sosiaali- ja terveys-
palvelujen palveluverkko-
työssä.

Kaupungi-
njohtaja,
Luottamushen-
kilöt

Arvointi: Varhan palveluverkkopäätökset sote-keskuksista ja sote-asemista
päätettiin 6/2024. Edunvalvonnan ansiosta Velkuan sotepiste säilyi.

Toteutumisen
arviointi:

Keskustan vetovoimaisuuden
ja toiminnallisuuden kehittä-
minen.

Uusien toimitilojen ja
asuntojen määrä.

Elinkeinopääl-
likkö, Kaupungi-
narkkitehti

Arvointi: Keskustan kehittämishanketta valmisteltu toteutukseen 2025.
Asuntomessuista käynnistynyt Parasta Naantalista -kampanja ja yhteistyö
keskusta-alueen yrittäjien ja vetovoimaisuuden tukena jatkui.

Tuemme bio-, energia-, cleantech-, ja kiertotalousklusterin syntymistä alueellisessa yhteistyössä ja toteutamme alan työpaikkojen syntymistä tukevaa maanhankintaa ja investointeja.

Toteutumisen arviointi:

Maanhankinta potentiaalisilta yritystoiminnan alueilta.

Hankitun tonttimaan määrä
Rakennuskelpoisten yritystonttien määrä

Tekninen johtaja, Maankäyttöpäällikkö, Kaupunginjohtaja, Elinkeinopäällikkö

Arvointi: Nesteeltä on hankittu Tupavuoresta 21 ha maata Naantalin kaupungin omistukseen. Kauppakirja allekirjoitettu 29.2.2024.

Nesteen entisen jalostamoalueen ja Luolalan yksityisomistuksessa olevien maa-alueiden kehittäminen yhteistyössä alueen maanomistajien kanssa ja satamasidonaisen teollisuustoiminnan kehittymisedellytysten tukeminen. (kopio)

Työpaikkaomavaraisuuden kehitys (%)
Uusien yritysten määrä (kasvu/kpl/vuosi)

Tekninen johtaja, Maankäyttöpäällikkö, Kaupunginjohtaja, Elinkeinopäällikkö

Arvointi: Green North Energyn vetyhanketta on edistetty Nesteeltä ostetulle maa-alueelle ja neuvottelut uuden tontin vuokraamiseksi on saatu vuoden 2024 aikana loppusuoralle. Myös muita potentiaalisia vihreän siirtymän hanketta edistetään yhteistyössä kaupungin, sataman, toimijoiden ja muiden viranomaisten kanssa. Naantaliin rekisteröityjen uusien yritysten määrä 37 kpl (Q3/24). Muutos edellisvuoteen 5,7 %. Toimintansa lopetti 25 yritystä. Muutos edellisvuoteen 25 %.

Työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2023 60,1 %, jossa laskua edellisestä vuodesta 2,4 %-yks.

Yhteistyö yritysten kanssa ja investointipäätösten tukeminen.

Sijoittuneiden yritysten määrä
Työpaikkaomavaraisuusaste

Tekninen johtaja, Maankäyttöpäällikkö, Kaupunginjohtaja, Elinkeinopäällikkö

Toteutumisen arviointi:

Toteutumisen arviointi:

Arvointi: Yritystonttimarkkinointia on tehty alkuvuoden aikana säännöllisesti mm. tapahtumissa ja mainostaen sekä lehdissä että diginä. Mainoskampanja Talouselämässä ja Kauppalehti Optiossa. Tonttikysyntä vilkastunut loppuvuodesta. Selvästi suurin kysyntä kohdistuu Manner-Naantaliin.

Merkittävimmät sijoittajat Stera Technologies Oy sekä K-Supermarket Ukko-Pekka (FoodLehto Oy)

Sujuvat palvelut

Tavoite: Naantalissa on otettu käyttöön kestävä palvelutuotannon monituottajuusmalli

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2024	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Kehitämme kaupungin organisaatorakennetta siten, että saamme luotua sujuvan yhteistyömallin hyvinvointialueen kanssa.	Seudullinen yhteistyö kotouttamisessa.	Kotouttamisen yhteistoimintasopimuksen toteuttaminen Raision kaupungin kanssa.	Sivistysjohtaja, Työllisyyspäällikkö
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Vuonna 2024 on laadittu uusi seudullinen yhteistoimintasopimus, jonka mukaan Raisio tuottaa kotoutumispalvelut Raisiolle, Naantalille, Maskulle, Mynämäelle ja Ruskolle 1.1.2025 alkaen.		
	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen. (kopio)	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit	Sivistysjohtaja, Hyvinvointikoordinaattori
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: HYTE-kerroin laski edellisestä vuodesta (v2023 74, v2024 66). Naantalin tulosten pääasiassa positiivisesta kehityksestä huolimatta kerroin on heikentynyt, koska muiden kuntien tulokset vaikuttavat siihen, miten oman kunnan pistemäärä suhteutetaan.		
	Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspinnan kehittämiseksi. (kopio)	Toteutuneet, tarkoituksenmukaiset ja toimivat yhdyspinnat sekä verkostotyö.	Sivistysjohtaja, Työllisyyspäällikkö, Hyvinvointikoordinaattori, Kaupunginjohtaja, Tekninen johtaja, Hallintojohtaja
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Varhan laajuinen oppilashuollon työryhmä on nimetty. Yhdyspintakuvaustyö jatkuu 03.2025.		
Kehitämme ostopalvelujen valvontaa, sekä hankinta- ja tilaajaosaimista.	Toimialojen hankintakoulutukset ja yhteistyö hankintapäällikön kanssa.	Toteutuneet koulutukset (kpl)	Controller
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Toteutuneet koulutukset 2 kpl		
	Huoltovarmuusvarmuusnäkökulman huomioiminen sopimuksissa	Tarkistetut sopimukset.	Controller
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Hankintasopimukseen liitetään yleiset ehdot, jotka sisältävät mm. ehdot ylivoimaisesta esteestä. Tiukempia ehtoja on välillä neuvoteltu.		

Toteutumisen
arviointi:

Kehitämme palvelujen
monituottajuusmallia.

Sopimusten hallinnan vahvis-
taminen.

Sopimusosaamisen vah-
vistaminen.

Controller

Tehostetaan sopimusten
riskienhallintaa ja sopi-
muksiin perustuvan tuo-
ntannon valvontaa.

Arvointi: Sopimushallintamoduuli on otettu käyttöön kilpailutusjärjestel-
mässä.

Selvitetään toimialojen mah-
dollisuudet laajempaan osto-
palvelujen hankintaan / toi-
minnan ulkoistamismahdolli-
suudet.

Uudet palvelutuotanto-
mallit (kpl)

Toimialajohtajat,
Tulosalueitten
vastuuhenkilöt

Tukipalveluselvitykset
laadittu taloushallinnon,
tietohallinnon, palkkahal-
linnon, hankintojen / kes-
kusvaraston, sisäisten toi-
mistopalvelujen ja kiin-
teistöhuollon uudelleen-
organisointivaihtoehtoista
sekä päätöksentekopal-
veluiden keskittämisestä

Toteutumisen
arviointi:

Arvointi: IT-peruspalvelut on ulkoistettu 1.6.2024 alkaen.
Hallinto- ja toimistotyön osalta on tehty erillisselvitys konsulttityönä. Suosi-
tuksia koskeva jatkoselvitys on tekeillä kaupungin omana työnä.
Rahatoimen ja palkkahallinnon osalta selvitys on tehty.

Selvitetään kaupungin toimin-
tojen uudelleen organisointi
vuoden 2023 aikana (määrit-
telyt, kuvaukset, selvitykset ja
päätökset).

Päätös uudesta organi-
saatorakenteesta 4/2024
Hallintosäännön uudista-
minen

Toimialajohtajat,
Kaupungi-
johtaja

Toteutumisen
arviointi:

Arvointi: Kaupunginhallitus on käsitellyt viranhaltijaorganisaation muutosta
29.4.2024 ja hyväksynyt valmistelun jatkamisen 5 toimialan mallin mukai-
sesti. Organisaatiouudistus on tullut voimaan viranhaltijaorganisaation
osalta 1.1.2025. Toimielinten osalta se tulee voimaan 1.6.2025.

Hallintosäännön tarkistus hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa.

Toteutumisen
arviointi:

Suunnitelmallinen luopuminen
kaupungille tarpeettomista va-
pautuvista toimitiloista.

Vapautuvista tiloista lu-
puminen ohjeellisen kehit-
tämissuunnitelman mu-
kaisesti.

Tekninen johtaja,
Sivistysjohtaja,
Kiinteistöpääl-
likkö

Arvointi: Vapautuvista tiloista on luovuttu mahdollisuuksien mukaan kehit-
tämissuunnitelmaa noudattaen. Suunnitelmaa tarkastellaan ja sen
päivitykseen palataan vuoden 2025 aikana.

Perheystävällisyys

Tavoite: Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tilat ja resursointi vastaavat asiakkaiden tarpeisiin sekä opetuksen ja varhaiskasvatuksen vetovoima on lisääntynyt.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2024	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Tuemme kasvua ja oppimista inkluusioperiaatteiden mukaisesti. Toteutumisen arviointi:	Vaativan erityisen tuen palveluja ja henkilöstön osaamista kehitetään Arvointi: Erityisen tuen oppilaiden ostopalvelut toisilta koulutuksenjärjestäjiltä ovat vähentyneet. Oppimisen tuen konsultaatioita on suunnitellusti käytetty aiempaa enemmän.	Ostopalvelujen lukumäärä Konsultaatioiden lukumäärä	Sivistysjohtaja
Varmistamme opetuksen ja varhaiskasvatuksen resurssit Toteutumisen arviointi:	Rekrytointiprosessia kehitetään ja pysyviä vakansseja lisätään Arvointi: Koulunkäynninohjaajien 15 vakituista vakanssia on täytetty.	Määräaikaisten sijaisten lukumäärä	Sivistysjohtaja, Henkilöstöpäällikkö
	Arvioidaan Tempore Henkilöstöpalvelujen toimivuus Arvointi: Sijaisuuksien täyttöaste on tammi-marraskuun ajalta 88,63%.	Määräaikaisten sijaisten lukumäärä	Sivistysjohtaja, Henkilöstöpäällikkö
Varmistamme opetuksen ja varhaiskasvatuksen resursoinnilla laadukkaan opetuksen, terveellisten ja turvallisten tilojen toteutumisen, sekä modernit oppimisympäristöt. Toteutumisen arviointi:	Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano. Varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkon ensimmäinen vaihe: - Kalevanniemen kampuksen rakentaminen - Rymättylän perhetalon peruskorjaus ja Poikonnäpäiväkotitoimintojen siirron valmistelu oitettu. Rymättylän perhetaloon. Arvointi: Kalevanniemen kampuksen kädentaitojen osan rakennustyöt etenevät aikataulussa. Oppimiskylän ja liikuntahallin urakoitsijat on valittu. Rymättylän perhetalon varhaiskasvatusosan peruskorjaus on valmis. Poikon päiväkodin toiminta on päättynyt.	Kalevanniemen kampuksen rakentaminen 2024- Liikuntahallin kilpailuttaminen 2024. Peruskorjaus toteutettu, Poikon päiväkotialueen jatkokäytön valmistelu al-	Sivistysjohtaja, Tekninen johtaja
	Palveluverkon II-vaiheen suunnitelman laadinta ja hyväksyminen. Arvointi: Palveluverkon II-vaiheen suunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 4.3.2024.	Palveluverkon II-vaiheen suunnitelman hyväksyminen.	Sivistysjohtaja

Hyvinvointi ja terveys

Tavoite: Naantalissa on luotu pohja elinikäiselle liikunnan ja kulttuurin harrastamiselle. Panostukset kulttuuriin ja vapaa-aikaan ovat parantaneet naantalilaisten hyvinvointia.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2024	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Osallisuuden vahvistaminen	Vaikuttamistoimielimien toiminnan uudelleenorganisointi.	Vaikuttamistoimielimille on laadittu toimintasäännöt	Sivistysjohtaja, Vapaa-aikatoimen päällikkö
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Vaikuttamistoimielimillä on toimintasäännöt.		
Toteutumisen arviointi:	Kokeillaan osallistavaa budjetointia (kopio)	Osallistavan budjetoinnin kohde toteutettu 31.12.2024 mennessä.	Talousjohtaja
	Arvointi: Osallistavan budjetoinnin äänestys järjestettiin alkuvuonna 1.4.2024 ja sieltä valikoitui neljä hanketta toteutukseen vuoden 2024 aikana. Hankkeet ovat edenneet hyvin, ja niiden toteutumisesta viestittiin vuoden 2025 asukasbudjetoinnin yhteydessä.		
Varmistamme riittävät toimitilat ja selvitämme tilojen riittävyyden.	Kalevanniemen liikuntahallin hankesuunnittelu	Hankesuunnittelu valmistuu	Tekninen johtaja, Kiinteistöpäällikkö
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Palveluverkon rakennustoimikunta valitsi liikuntahallin KVR-urakoitsijan 30.1.2025.		

Saaristokaupunki

Tavoite: Naantalissa on elinvoimaista saaristoasumista ja vetovoimaista saaristomatkailua.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2024	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Toteutamme vahvaa saaristobrändäystä asumisessa ja matkailussa	Naantalin Matkailu Oy:n rajapintojen selkeyttäminen kaupungin elinkeinotoimintaan.	Naantalin Matkailu Oy:n Uudelleenorganisointi selvitetty	Kaupunginjohtaja, Elinkeinopäällikkö, Kehittämispäällikkö
		Elinvoimaohjelman toteuttamisen seuraaminen ti-linpäätöksen yhteydessä.	
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Naantalin Matkailu Oy:n uudelleenorganisointivaihtoehdot selvitetty. Asia etenee päätöksentekoon vuoden 2025 aikana.		
Toteutumisen arviointi:	Elinvoimaohjelman toteuttamisen seuranta tehty.		
	Aktiviinen toiminta seudullisessa matkailuyhtiössä (Visit Turku Archipelago).	Yhteistyömalli osakaskuntien kanssa selkeytynyt.	Naantalin Matkailu Oy:n toimitusjohtaja
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Seudullisen matkailuyhtiön hallinto, talous ja toiminta käynnistetty. Yhteistyö Naantalin Matkailu Oy:n ja kaupungin välillä on tiivistä. Yhteistyömalli on selkeytynyt. VTA on keskittynyt kansainvälisen matkailun markkinointiin ja myyntiin. Kunnat ovat hoitaneet kotimaan markkinointia. Saariston hanketoiminta käynnistynyt yhteistyössä VTA:n Kemiönsaaren ja Paraisten kanssa.		
Tuemme saariston asumisen ja matkailun edellytyksiä infrastruktuuri-investoinneilla.	Merellisten asuinalueiden suunnittelu ja kaavoitus.	Muurila-Hellemaan asemakaavan yleiskaavallisen tarkastelu ja asemakaavaluonnos valmistuvat 2024	Kaupunginarkkitehti
Toteutumisen arviointi:	Arvointi: Tulevan asemakaavan toteuttamista valmistelevia maanostoja Muurila-Hellemaan alueelta Merimaskusta on tehty. Kaavarunkotyön yhteydessä valmisteltu yleissuunnitelma valmistunut.		